

DON JUAN, PSEUD

**Kärlekens vägledare och lifvets lyckostjerna,
eller anvisn. att göra lycka hos fruntimren.**

Stockholm : Huldbergs bokh.
1872

EOD – Millions of books just a mouse click away! In more than 10 European countries!

Thank you for choosing EOD!

European libraries are hosting millions of books from the 15th to the 20th century. All these books have now become available as eBooks – just a mouse click away. Search the online catalogue of a library from the eBooks on Demand (EOD) network and order the book as an eBook from all over the world – 24 hours a day, 7 days a week. The book will be digitised and made accessible to you as an eBook.

Enjoy your EOD eBook!

- Get the look and feel of the original book!
- Use your standard software to read the eBook on-screen, zoom in to the image or just simply navigate through the book
- *Search & Find:* Use the full-text search of individual terms*
- *Copy & Paste Text and Images:* Copy images and parts of the text to other applications (e.g. word processor)*

* Not available in every eBook.

Terms and Conditions

With the usage of the EOD service, you accept the Terms and Conditions provided by the library owning the book.

- Terms and Conditions: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/en/agb.html>

More eBooks

Already more than 30 libraries in over 12 European countries offer this service.

Search books available for this service: <http://search.books2ebooks.eu>

More information is available at <http://books2ebooks.eu>

Hand
Stång
(1872)

Kärlekens Vägledare och Lifvets Lyckostjerna
eller

Anvisning till att göra

Lycka hos Fruntimren.

En oundgänglig skatt för alla ynglingar, förälskade, förlofvade och gifta män, hvarigenom de kunna uppnå lifvets högsta goda och alla kvinnors kärlek.

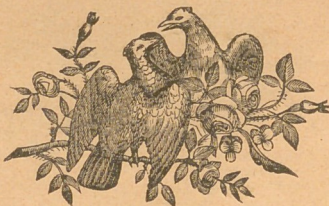
Utgifven

af

Don Juan,

f. d. förste kammarpage hos Drottning Isabella.

Öfversättning.

STOCKHOLM.
1872.

Kungl. biblioteket

0 0000 000041469

Kärlekens Vägledare och Lifvets Lyckostjerna
eller

Anvisning till att göra

Lycka hos Fruntimren.

En oundgänglig skatt för alla ynglingar, förälskade, förlovade och gifta män, hvarigenom de kunna uppnå lifvets högsta goda och alla kvinnors kärlek.

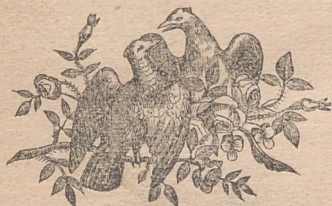
Utgifven

af

Don Juan,

f. d. förste kammarpage hos Drottning Isabella.

Öfversättning.

STOCKHOLM.

1872.

Hvart hjerta i naturen
Högt utaf kärlek slår. —
Hvar fågel i azuren,
Hvar ros, i dalen står,
Hvart stoftkräk uti sanden,
I vattendroppans sköt,
Gläds högt af rosenbanden
Hvari dem kärlek slöt,
Men högst dock menskoanden
Af deras ljufhet njöt.

Inledning.

Att fruntimrens (vi töras icke alltid säga damernas) dom om vårt förhållande, vårt sätt att vara o. s. v. är för oss någonting mycket viktigt, det är ögonskenligt, och därför heter det ock ganska betecknande: att göra sin lycka. Många önska att göra lycka hos det andra könet, därför att de äro betagne i hvarenda qvinna; många önska en qvinlig persons bistånd till erhållande af ett embete; andra söka att genom kärleksförbindelse vinna gods och guld, andra åter kunna omöjligen vara i sällskap med en qvinna, i äktenskap o. s. v., för att icke tala om det stora flertal, som önskar att hon må verkliggöra skriftens ord: »varer fruktsamme och föröker eder!» Visst är det, att qvinnan allt ifrån verdens begynnelse har besutit en mycket stor makt, som började med att för menskligheten förspilla Paradiset (Eva), senare var skuld till ett krig, som kostade tusentals människor lifvet (Helena), och under riddartiden kastade de tappreste riddare i grafven under striden för en dams färger; och ännu i våra dagar är det qvinliga slägtet i sin helhet den axel, hvaromkring alla våra för-

hoppningar, sträfvanden och arbeten vända sig alltifrån vaggan till grafven. Än är hon en moder, som styr våra späda steg och skänker oss en kär syster; än är hon den unga blomstrande flickan, för hvars vänliga handtryckning och småleende vi ville offra allt; än den trofasta makan, hvars kärlek och tålmod gifver oss kraft att kämpa emot verdens stormar, en moder för våra barn.

Qvinnan är det svaga könet, men det kan icke bestridas, att hvad en qvinna bestämmer sig till att företaga, det utför hon säkert och ståndaktigt, långt grundligare än mannen. I sin kärlek är hon trofast intill döden, när hon verkligen älskar. All motgång, nöd, ja till och med misshandling uthärdar hon; hon arbetar dag och natt för att skaffa uppehälle åt sina barn, och ofta äfven åt mannen, till och med om hon har otack därför. Hon bär bekymren med långt större resignation än mannen; hon följer honom till verdens ända, öfverger honom icke i olyckans dagar (Eleonora Ulfeldt) och tröstar sig vid hvarje olycksslag med vissheten om att hon lider för det älskade föremålet.

När man vill upptända ynglingens mod och lifva hans tapperhet för fäderneslandet, kallar man det för en skön qvinna — Svea vår moder. Hur många man har icke blifvit verldsberömd, rik och lycklig genom en älskar-

innas hjälp! Huru mången har icke blifvit störtad i en afgrund, för det att han endast med en blick förtörnat den mäktiges älskarinna! Blef icke Josef störtad i elände genom en kvinnas ränker, Simson genom sin Delilas falskhet! David lät mörda Uria för en kvinnas skull; Salomo lät bedåra sig af de många sköna kvinnorna; Esthers behag frälsade hennes landsmän från utbrottet af konungens vrede.

Det är därför icke underligt, att mannen bär en invertes aktning för det såkallade svagare könet; han vet att kvinnan har i sin makt att skapa honom den ljufvaste glädje, och han fruktar, att hon möjligen skulle kunna blifva förbunden med en mächtig äkta make, som kunde skada honom.

Det är kvinnokönet, som framför allt skall leverera den unge mannen en hustru med hvilken han hela lifvet igenom skall dela ljuft och ledt, och som har i sin makt att förbittra eller försötma hans lif.

Hvarföre har man valt endast kvinnor såsom symboler för de mäktigaste intressen? Hvarföre heter det icke herr, utan fru Fortuna (Lyckan), fru Justitia (Rättvisan), fru Fama (Ryktet)? Är det icke ett bevis, att redan de Gamle haft all aktning för kvinnokönets ståndaktighet vid utförandet af de mest vanskelige värf? Deras makt låter sig icke bestrida: fru Fama har den dåliga vanan att ljuga; fru Ju-

stitia är blind; fru Fortuna är ostadig, men deras makt är det oaktadt lika stor.

Dock, hvartill alla bevis? Är icke hvarje yngling, hvarje man, hvarje åldring fullt kun- nig om kvinnans välde i samhället? Hafva vi icke alla i vår ungdom en, så att säga, skygg aktning för en ung skön kvinna? Hvarföre hejdar sig eljest den mest värtalige friare, den störste hjelte i talets flygt, när han för den oerfarna, barnsliga flickan skall framställa sitt hjertas åliggande?

Låt om oss komma öfverens derom, att det är hvar förnuftig mans vigtigaste sträfvan, att stå väl hos kvinnan, alltifrån den lilla slad- drande skolflickan till den gamla ilskna mö- käringen, allt ifrån den sköna lady till den fattiga tjenstepigan; samt att detta icke lyckas genom att på allt möjligt sätt söka framställa sin person för henne så behaglig som möjligt. Ett godt yttre är icke alltid tillfyllestgörande, fastän det är ett af hufvudvilkoren; dertill for- dras mycket mera, och ett belevadt väsende, kunskaper och en värderik konversation komma stundom mycket längre, än den vackraste Ado- nisbild.

För att kunna gifva några tjenliga vin- kar i detta hänseende, hafva de följande bladen tillkommit, och när man tillegnar sig bokens innehåll och så vidt möjligt handlar derefter,

skall man snart komma att förundra sig öfver, huru lätt det i sjelfva verket är att finna väg till de sköna qvinnornas hjertan, och kunna glädja sig åt kärlek, anseende och timliga fördelar.

A. Allmänna regler.

Det första intryck, man får af en person, är mycket ofta det, som bestämmer ens framtida bekantskap, välvilja eller motvilja.

Det är derföre en bjudande nödvändighet, att gifva akt på sitt väsende, när man önskar att göra lycka hos damerna; men huruledes sker detta, och hvem kan uppgifva regler för de mångfaldiga individers smak, tänke- och umgängessätt? Huru kan man skicka sig så, att man kan göra räkning på att vinna alla damers sympati? Svar: Först och främst genom att söka så vidt möjligt är vid de första sammankomsterna erhålla kännedom om de åtskilliga personernas karakterer, böjelser och vanor, och sedan rätta sig derefter. »Som gästen är till så lagar man maten», säger ordspråket, och den första och stora regeln vid utöfvandet af den sköna konsten att göra sig omtyckt af damerna, är jemtopp den, att »tillaga maten efter gästernas tarf.» När vi äro öfverens om denna punkt, kunna vi dristeligen och lättare gå till de öfriga. Alltså: enhvar sin behandling!

Talar du med en religiös dam, må du vakta dig för att afbryta hennes uppbyggliga föredrag; tvärt om må du vara uppmärksam, låta dig omvändas och tillkännagifva din förundran deröfver, att du aldrig har haft någon, som kunnat säga dig de gyldene sanningar, som hon nu har sagt dig. Du må icke blifva ledsen dervid; i alla fall skall du på intet vis låta märka något sådant. Är det en gammal dam, kan det tänkas, att hon är eller kunde blifva tant eller väninna till din blifvande hustru, och är hon just den dam, du eftersträfvar, då är helighet någonting som ofta i äktenskapet träder tillbaka innanför sina rätta gränser och som man derföre kan hårda ut med under frieri- och förlofvingsdgarne.

I intet må du motsäga fruntimren, men minst af allt må du yttra tvifvel om deras goda smak och duglighet i det, hvaruti de önska att vara ansedda såsom så förträffliga. Kom bara icke och säg, att den boeuf, som fru A lagar, är bättre än den, som fru B lagar, och tvärtom! Du skall icke heller yttra din beundran öfver fröken Saras figur och klädsel, när fröken Petronella hör det. Det är plumpt, och du skall snart blifva ovälkommen der, hvarest du skulle tillåta dig ett sådant yttrande. Då fru Pettersson låter dig förstå, att hennes man är ett vidunder, en gnater, en gnidare, passar det icke för dig att säga emot. Ditt anlete må i sådant fall uttrycka det medlidande, som du känner

för den stackars fru Pettersson; men du skall icke säga något för mannen nedsättande, ty det kunde lätt hända, att du deruti toge fel.

Enhvar sin behandling! Har du kommit i sällskap med mödrar, så må du såsom en stadgad ung man gifva dem rätt deri, att nutidens ungdom är långt sämre än forntidens. Har du kommit ibland unga moddockor, må du bereda dig på att kunna berätta om de nyaste moder. Den danslystna må du glädja med bjudning till bal o. s. v. När du lagt på hjertat denna hufvudregel och är genomträngd af dess sanning, då har du kommit ett långt stycke framåt. I fall du har röst och kan lära ett par arier, som du, när det kniper, kan rycka fram med i brist af samtalsämne, så gör du väl.

Vi kunna nu öfvergå till de allmänna regler, som du har att iakttaga vid alla tillfällen, och som du icke behöfver att rätta efter hvar och ens väsende; de äro så beskaffade, att de äro en nödvändighet för hvarje tid och i hvarje sällskap.

1. Var höflig

mot hvarje dam, hon må vara vacker eller full! Mot de sköna damerna faller sig det lätt att vara höflig och älskvärd, men emot dem som äro styfmoderligt behandlade af naturen, bör man allraminst glömma höfligheten; ty om man också

ej bryr sig om deras gunst och kärlek, så kunna de fula dock såsom väninnor, kusiner eller dylikt skada eller gagna oss oändligt hos de sköna, hvilkas bekantskap vi önska att göra. Ofta har den sköna sjelf icke bemärkt oss, förr än hennes fula syster gjorde henne uppmärksam uppå, att man dock i grunden är en värdefull människa. Men ofta kan den fula, när hon märker sig tillbakasatt, hämna sig med att göra dig löjlig eller fästa uppmärksamheten på dina fel. Åldern må icke heller göra dig slö; understundom äro de gamla i detta fall värre än de unga: de eftertrakta ju hvad som blir dem svårare att nå, de höra gerna smicker, och känna sig lyckliga när du t. ex. kunde komma att tro, det modern vore dotterns syster, så underser hon ut.

Höfvlighetsläran kunde blifva ett långt kapitel, i fall den skulle förklaras; men hvad höflighet är veta vi alla. När dusitter på en god plats skall du lemna den åt damerna. Du skall beledsaga hvarje fruntimmer, som i ett sällskap behöfver blifva ledsagadt. Du skall på en bal icke dansa endast med de unga och vackra, utan äfven emellanåt offra dig för de mera styfmoderligt behandlade. Säg icke, att höflighet kan vara bra i salongerna, men är oanvändbar i simplare förhållanden. Mot hvarje bondpiga kan du vara höffig. Du må icke fråga äldre damer om deras ålder, och i sådant fall, då de, i tro på sin bibehållna ungdom, uppfordra dig

att gissa, då skall du alltid gissa 10 à 15 år yngre än hvad du anser dem för. »Verlden (i synnerhet den qvinliga) vill bedragas.» Hvad kan det skada att modifiera sanningen i detta fall, de blifva ju hvarken yngre eller äldre derför!

Den råa karlen är icke höflig mot det svaga könet; han tror att han bör låta det känna hans öfvermakt; men den bildade mannen utmärker sig genom en ständig höflighet, artighet och ett upphöjdt väsende, och det är en naturlig följd, att han behagar mera, till och med om han är obemedlad och mindre vacker än hans obildade rival.

Innan vi lemna detta kapitel, vare det mig dock tillåtet tillägga, att det gifves en viss klass menniskor, som tror, att inställsamhet och kryperi är det samma som höflighet. Likasom vid alla öfverdrifter, så går det äfven här. Den, hvilken man genom sin öfverdrifna höflighet vill behaga, faller lätt på den tanken, att man är falsk eller — ett nöt.

2. Manligt väsende.

Qvinnan kan väl för någon tid synas finna behag i en rosenkindad, jungfrulik yngling, som med sitt blyga väsende närmar sig henne mest; men deraf skall man icke låta bedraga sig. Dylika blifva snart tillbakasatte, ty qvinnan håller väl alltid mycket af små och nätta saker vid första ögonkastet, och en täck liten

dverg, en liten knähund kan hon hålla mycket kär, men när det är fråga om valet af en fästman, som med tiden skall blifva dess äkta man, då föredrager hon en man med ett bestämdt sätt och ett manligt väsende; hon söker i honom ett stöd, en försvarare, en ledare, och icke ett stycke leksak eller en docka; men på en docka tänka qvinnorna just jemt då de se dessa söttsliskiga lespande manspersoner med långa lockar, och leksaker blir man snart trött på. Derföre — tro icke att du gör lycka när du hycklar ett blidt, eftergifvande väsen! Bestämmdhet, dock utan barnslig stridighet, erfordras det. Du skall icke skratta eller fnistra åt allt hvad som säges; ett litet småleende gör samma nytta. Damerna hafva en långt större tillit till en icke för skrattmild man, än till en person, som för att behaga dem och visa sig foglig, bortger en mycket stor del af sin värdighet.

De finnas bland det starkare könet, som tro, att prål och stortalighet behagar hvarje qvinna. Det är en falsk åsigt. En förnuftig qvinna skall snart uppdaga den svaga sidan hos slikt folk, och finna dem mycket löjliga.

3. Bildning.

Man skulle icke kunna tro att bildning kunde räknas bland reglerna; ty den, som icke har den nödiga bildningen, kan ju icke gå

åstad och tillegna sig den. Ja, men det finnes i detta hänseende intet, som heter erforderlig bildning. Det kan fordras af enhvar, att han i umgänge med damerna icke visar sig obildad; och det är meningen. Det är icke alltid den så kallade »bildade», som afgår med seger, nej, den rättframme, belevade man, som med artighet förenar ett icke ohyfladt väsende, kan infinna sig uti hvarje fruntimmerssällskap, äfven om han icke förut vågat sig i förnäma cirklar. Att man för hvarje förhållande i lifvet skall söka förvärfva sig den högst möjliga sällskapliga bildning, är klart, men, när man undantager vissa ovanor, som böra afläggas, kan enhvar utan anstöt fritt röra sig med sitt vanliga väsen ibland damer; de vilja deruti se ett sjelfförtroende, som väl kläder en man.

4. Blyghet.

Det är icke lätt att vänja sig af med att vara blyg och förlägen i fruntimmerssällskap, och de största hjeltar, som ingenting fruktade i hela verlden, hafva ofta inför en liten oskyldig flicka helt och hållet förlorat all sin rådighet. Detta fel bör man göra allt för att så snart som möjligt aflägga; ty mycket ofta blir blygheten misstydd och ansedd såsom stolthet, afund o. d., medan den i sjelfva verket har sin grund just i fruktan för att icke kunna behaga. I synnerhet är det ett hiskligt fel att icke töras se på en

liten lifig skönhet. Fy, hvad det misskläder, att titta under lugg, som många bruka, då de icke våga att se rätt på en qvinnal! Jag har känt menniskor, som funnit sig högst olyckliga i hvarje sällskap, blott derföre att de varit blyga. Tänk endast så: antingen jag nu behagar eller icke behagar vederbörande, så är jag en gång sådan jag är, och jag kan julåtsa som om jag vore hemma. Mitt väsen är lika med de flesta andra menniskors: jag begär icke att de skola anse mig för något mönster. De andra äro måhända lika så förlägna som jag, men de förstå bättre att skyla en blyghet, som gör en hvar tafatt. Blyghet kan ursäktas hos en ung flicka, men aldrig hos en man. Så länge man är blyg, begår man hundrade felaktigheter, och dessutom vill ingen gerna gifva sig i lag med en som är blyg, ty man kan icke se på honom hvad han går för; något hvar inbilla sig måhända, att hans besynnerliga skick härör ifrån styfsinhet, löjlig förnämhet o. s. v. och derföre är nu en gång för alla lyckligt för hvar och en, som kan begynna ett samtal om väder och vind, handel och vandel, och derigenom komma in på ett område, som kan bringa honom att glömma sin blyghet.

Dock — måtta i allt! Fräckhet och när-
gängenhet, näsvishet och den nu ofta vanliga
fritaligheten inför anständiga damer är lika så
litet på sin plats, som blyghet. Medelvägen är
den gyllene.

5. Blygsamhet.

Äfven med blygsamhet bör man vara försigtig; ty den, som i fruntimmersällskap är alltför blygsam, utsätter sig för att blifva förbisedd och åsidosatt. Ett blygsamt väsen kläder enhver, men man må dock icke drifva blygsamheten så långt, att det ser ut som om man alldeles icke eftersträfvade någonting, icke ens ett vänligt småleende af den sköna, ty då får det utseende af likgiltighet, och för stor blygsamhet kläder, på det hela taget, icke en man.

Tvärtom: otvungenhet inför ett fruntimmer väcker tillit; på samma gång som ditt sjelfförtroende tilltager, aftager hennes, och så bör det vara, ty mannen är skapelsens herre. Frihet i sättet att vara behagar, och ett passande skämt har ofta i sällskap gjort en mans lycka. Tala till en qvinna på ett okonstladt sätt! Du skall icke söka efter blomstrande ord eller lärda termer, nej, tala till henne som du dagligen är van, det förstår hon bäst! Och hvad du måhända icke har lagt märke till, det är, att fruntimren ofta förstå att i början gifva sig ett mycket förnämt, bildadt och lärdt väsende, men går du vidare, så skall du erfara, att de äro menniskor, som du. Qvinnorna äro väl englar, men de sakna vingarna!

6. Vanor.

Det kan icke nekas, att många afhålla sig ifrån sällskap och i synnerhet från qvinligt sådant, blott derföre, att de hafva tagit sig vanor eller rättare ovanor, som de icke kunna bortlägga, eller som det är dem besvärligt att dölja. Dervid är nu intet att göra, men vi vilja se till, hvilka vanor som kunna fördragas i sällskap och hvilka icke. En mycket dålig vana är bruket af tuggtobak. Detta eviga spotande åt alla sidor är mera än en ovana, det är svineri. Om man vill fägnas af de skönas gunst, må man vänja sig af dermed. Det samma — och nästan i högre grad — gäller om snusandet. En annan vana, som en del herrar hafva, är dock den värsta och vittnar högt om brist på uppfostran och tanklöshet. Jag menar det tölpaktiga maneret, att under samtal föra sina fingrar eller hela handen till ett visst ställe af benkläderna. En mera oförskämnd, rå och näsvis vana finnes icke, och den som ej vill illa anses och räknas för en tölp, vänje sig af med detta oskick, och det såväl i fruntimmers- som herrsällskap. Några dumma fyrrar tro fruntimren dervid anse dem för eldiga och särdeles tjenstvilliga i en viss punkt; naturligtvis är det en löjlig idé, och förakt och vämjelse från enhvar anständig qvinnas sida är lönen derför.

Tobaksrökning bör man också helst undvika i fruntimmerssällskap, men kan lätt göra undantag derifrån, när man vet att alla damerna i sällskapet äro »tillrökta.»

Flaskan och glaset må icke erhålla för många kärleksbetygelser i fruntimmers närvaro. Ty väl pläga Bacchus och Amor ofta umgänge, men — låt Amor i så fall vara den herrskande! Att bland fruntimmer berömma sig af sin färdighet i att dricka, är löjligt. Jag vill icke tala om sådana vämjeliga vanor, som att snyta sig i fingrarna, ständigt gräfva i fickan, vid bordet peta sig i tänderna med gaffeln, rapa o. s. v. Man bör veta så mycket, som att allt detta är opassande.

Svärjande vid hvart ord ursäktas sjöfolk och militärer, men till och med de väcka stundom afsky med sina eder; civila och bildademenniskor böra deremot mycket hushålla med eder i allmänhet, men synnerligast i fruntimmerssällskap.

Öfriga vanor, en mansperson kan hafva, böra icke afskräcka honom ifrån att söka sällskap; han kan ju lämpa sig efter förhållandena, och har han först ett par gånger varit i sällskap, skall han bäst kunna bedömma, om han för detta pris skall aflägga sin vana, eller om han tors smugla den in utan att blottställa sig för att blifva illa ansedd.

7. Det yttre.

Klädedrägten är en mycket viktig sak och de flesta fruntimmer kunna icke låta bli att »skåda hunden efter håren.» Deraf kommer det, att de med oäkta guldglitter behängda friarne alltid ha företräde för den mindre omsorgsfullt klädde, till och med om denna är förmögen. Tänk efter! Har du aldrig för dig sjelf måst falla i förundran öfver, »att fröken N. kunde bli förälskad i den narren, den moddockan, som är skyldig hvar menniska, ja, till och med skraddaren för de kläder, hvaruti han går och gör lycka, denna N. N.» Och dock har du betalt både skomakare och skraddare! Det är förunderligt, men dock sant, att en pomaderad, modern fyr med urkedja af franskt guld, sigillring af samma metall och en mängd berlocker fästade vid urkedjan, vida lättare gör lycka hos en ung flicka, än en stadgad, tarfligt klädd solid borgersman. Din halsduk skall sitta ledigt, icke hårdt tilldragen eller tillpetad; nej, om du också har användt en hel timme för att sätta halsduken på dig, bör det dock se ut, som om du helt omsorgslöst skulle ha slängt den om dig, och att det endast är ditt fördelaktiga yttre, som gör, att den ändock kläder dig. Har du lång hals, då skall halsduken vara större och bredare, än om du har en kort hals, i hvilken sednare händelse du måste göra ditt bästa för att välja mycket smala dukar af något tunt tyg.

Fracken skall passa väl och vara gjord åt dig och ingen annan; vesten må förråda en ren skjorta med en liten knapp i bröstet.

Det är oklokt att begagna snäfvä benkläder, när man icke har välbildade underextremiteter, ty smala ben se roliga ut och åstadkomma ett utsvultet och skräddarlikt utseende. Stöflarne skola vara väl gjorda och alltid blanka.

Gången må man äfven beflita sig om att få ordentlig, icke draga benen efter sig, men ej heller trippa som en docka. Marschgång passar icke, när man är i civil drägt. Fötterna skola sättas med tåspetsarne utåt, och du skall icke trampa på hela foten, när du går, men du skall icke heller gå endast på hälarne, liksom liktornspatienter, eller på tårna, som en lyssnare. I fall du har lägligt dertill, kan du genomgå en kurs i danskonsten, det skall blifva dig ganska nyttigt.

Du skall icke komma med någonslags partym i håret och skall icke heller bestänka dig med eau de Cologne, men väl kan du slå några droppar deraf på din näsduk.

Att sminka kinderna är mera brukligt ibland karlar, än man skulle tro. Det är ett alldeles obehöfligt tilltag, ty de bleka karlarne hafva lika stor lycka i frieri som de rosenkindade, ja, många fruntimmer föredraga en ren hvithet i huden. Att damerna sminka sig för att likna nyss utsprukna rosor, kan man icke

alltid förtänka dem; men det fordras aldrig att en karl skall likna rosen.

Att svärta skägget är deremot en annan sak, ja, mången svärtar äfven ögonbrynen. Du kan gerna, om du har ljusa mustacher, göra litet för att få dem mörkare. Skägget är mannens prydnad, och det må gerna vara honom tillåtet, att använda litet tid och möda på förhöjandet af dess skönhet, när det gäller att vinna åt sig en brud.

Begge de sistnämnda toilettmedlen må till en del rättas efter smaken hos den, du vill utvälja; och har din tillbedda ett bestämdt utpregladt tycke för röda kinder — nå, så stryk litet rött på dem! Det lilla bedrägeriet kan hon väl med tiden tillgifva, när hon får veta, att det är för hennes skull du har vågat det. Hvitt smink är alldeles förkastligt för en man.

På fingrarne skall man icke hafva ett halft dussin ringar af olika slag: det ser nästan ut som om man bure hela sin egendom på sig, och det är smaklöst. En liten juvelsring eller en med kulörta stenar besatt, på lillfingret, och en större på venstra handens pekfinger, ser bäst ut. Vid din urkedja skall ej vara häftade många af de såkallade »charivaris».

Om du har klocka, gör det ett godt intryck när du då och då tar upp den och rådfrågar densamma, men gör det ej för ofta.

Renlighet i både det ena och det andra, kan icke nog anbefallas, då qvinnan för det

mesta har en mycket skarpt utvecklad renlighetsdrift.

Naglarna skola alltid vara väl klippta och rensade.

Tänderna hållas rena, och, i fall du icke har vackra, hvita och hela tänder, må du vänja dig till att kunna skratta utan att visa tänderna. Dessas hvithet vinnes säkrast, när du begagnar en tandborste hvarje morgon. Om du har maskättna tänder, som förorsaka elak andedrägt, må du hafva på dig en liten dosa med pepparmyntspastiller, och emellanåt taga en sådan.

Att frisera sig mycket omständligt med glatt hår, som klibbar fast vid hufvudet och med bena i nacken, är mycket i bruk hos uppasare och betjenter. Jag vågar anbefalla såsom det vackraste för en man, att han låter så mycket hår blifva qvarsittande, att han deraf kan göra en toupé eller liten tuppkam, eller också alldeles intet; man burrar då blott en gång emellanåt litet upp håret, för att få det i en bestämdt gifven riktning; polkahår, bena i nacken, knorlor, liknande en gatustenläggning o. d. kan onekligen kläda en och annan; men ifall de skola fria, kan en tänkande qvinna lätt falla på den tanken, att de uppoffra så mycken tid för spegeln eller hos hårfrisören, att de, i fall de skola blifva lika bekymrade om sitt hår såsom gifta män, skulle få mycket liten tid öfrigt att bekymra sig om sin hustru och sina göro-

mål. Den, som af naturen fått ett lockigt hår, bör icke beröfva sig denna prydnad; naturliga lockar äro någonting mycket vackert, och de flesta kunna nog skilja emellan de äkta och dem, som rulltången åstadkommit.

Om du har så tunt hår, att det på flera ställen blottar hufvudsvålen, ja — då vet jag intet bättre, än att du anlägger peruk, ty en skallig friare blir icke gerna antagen, undantagandes då han kan öfverskylla den skalliga pletten med en försvarlig förmögenhet, eller är enkeman; men ändock är en peruk att föredraga. Man må gerna lida litet för skönheten, ty hellosamt är det icke att begagna peruk. Ny hårväxt kan icke framkallas hvarken med pomador eller dylikt. — Det är en humbug alla dessa hårväxtmedel. Jag känner en man, hvilken säljer hundratals burkar hårväxtpomada om året, men sjelf går han med den hiskeligaste peruk i verlden, — det förekommer mig såsom det bästa vittnesbörd emot hans pomada.

Deremot har man ett enkelt medel att hämma eller fördröja det ymniga håraffallandet, nämligen att i hufvudskålen morgon och afton ingnida amerikansk olja (Ol. ricini.)

Hårfärgningsmedel bör icke heller begagnas af en man; med skägget kan det låta sig göra, men att svärta håret går icke an; det märkes så lätt och gör damerna misstrogna.

Hållningen är kinkig, men nödvändig att iakttaga. Du skall, såsom redan är sagdt,

icke gå så stel och styf som en militär, när du icke är i uniform. Men du må icke heller hafva denna slankiga hållning, som karakteriserar många; det visar ringa uppmärksamhet emot de damer med hvilken du kommer i beröring. En smidig och mycket rank hållning, rak ryg, men ej för mycket högburen panna, kläder bra. När man talar med en vacker, välklädd dam, brukar man stå litet framåtböjd, liksom för attskänka hennes ord den största möjliga uppmärksamhet, under det att man låter ett lätt leende krusa läpparne. När du står stilla, må du gifva akt på dina fötter, att du icke vänder tårna inåt. Armen låter du, antingen litet böjd, hänga ned, eller sticker du den ena handen i bakfickan och den andra i armhållet, utan att blotta skjortan; eller ock kan du hålla din ena hand i ett knapphål på rocken eller fracken; ty det är ibland rätt kinkigt att få ett passande ställe för händernas anbringande. Den ena handen kan äfven med fördel hållas innaför vesten, eller ock kunna ett par fingrar sticikas i vestfickan eller leka med urkedjan; om du sticker handen i byxfickan, må du alltid behålla tummen utanför. Att rifva sig i håret eller skubba sig på armbågarne eller benen, är icke passande.

I de fall, då du icke sätter din hatt ifrån dig, må du vända insidan emot ditt lif. De många olika sätten hvarpå hatten hålles, låta icke väl förklara sig utan teckningar och läras

bäst genom att gifva akt på andra herrar i sällskapet.

Huru hatten skall sitta på hufvudet, är det äfven ganska kinkigt att gifva regler för, dock må jag anmärka, att den hellre må sitta litet ned i pannan än bak i nacken, icke för mycket åt sidan, hvilket gifver ett dränglikt utseende och knappast kan behaga någon.

Handskarne skola vara hela och rena. Hellre inga handskar, än sådane, som äro spruckne och blotta någon del af handen. Att hafva den ena handken på och den andra i handen, är något gammaldags. Hellre må man hafva dem begge i handen.

Manschetter kring händerna göra särdeles god verkan i sällskap och böra icke gerna försummas.

8. Åtskilliga regler.

Det är alltid angenämt att kunna spela ett eller annat instrument; sjunga andra eller tredje stämman till en melodi; spela kort, domino o. s. v.; göra små öfverraskande konststycken; deklamera; föredraga komiska eller nätta småsaker; berätta qvicka anekdoter; anordna sällskapslekar; framställa gåtor och charader m. m.; dansa icke till förglömmandes. Men om man också ej haft tid att vinnlägga sig om dylikt, skall man derföre icke förlora modet. Man kan vid läglighet deltaga i det

allmänna nöjet, det är redan tillräckligt, men att sätta sig borta i en vrå, är aldrig passande i sällskap.

Vrede eller hetsighet må man alltid dölja i sällskap; det skämmer den goda tonen, och det är endast trånghjertade eller dumma personer, som göra anspråk på att hela sällskapet skall vara i samma sinnesstämning som de.

En viss förtrolighet med damerna är ingalunda skadlig, när de icke äro öfver dig i rang. Äro de det, så kan du begagna en skämtande, anspråkslös ton i ditt samtal.

Att under samtalet fingra på damernas knappar, häktor eller annan prydnad, är opassande.

Små friheter, såsom en kyss, ett lätt lindande af armen omkring midjan o. s. v. kan man tillåta sig med oförlofvade flickor, då bekantskapen är så nära, att man vet, att det går an — i motsat fall är det en förnärmelse.

Att mellan fyra ögon stjåla eller bedja om en kyss, är en delikat sak, och får man en frivillig kyss under sådana omständigheter, kan det nästan betraktas såsom nyckeln till tempelns förgård; men derom vid ett annat tillfälle.

Smicker, när det icke är för plump, tycker enhver qvinna om, och du bör derföre icke vara alltför sparsam dermed. När du smickrar den ena, så önskar den andra att äfven blifva föremål för din vältalighet, och dermed

har du allaredan vunnit en fördel, som det väl är värdt att ega.

När du skall gå genom en dörr samtidigt med ett fruntimmer, bör du alltid hålla dörren öppen för henne och låta henne gå förut.

När man på gatan möter en dam och inehar en bättre passage, bjuder höfligheten att man öfverlåter den åt henne.

Man räcker handen åt en dam, som man flera gånger varit tillsammans med, eller blifvit presenterad för, eljest helsar man blott.

När man blir presenterad för ett fruntimmer och icke har några artiga ord i beredskap, är det nog att endast buga sig för henne.

Att man undviker vända ryggen till en dam, som man är tillsammans med, är naturligt.

Om man känner en eller annan hemlighet om ett fruntimmer, skall man tåga dermed, och i synnerhet när man har åtnjutit någon gunst af en kvinna, är det uselt af berömma sig deraf.

9. Om missbildningar och kroppsligten.

Man skulle tro, att kvinnan på intet vis kunde förmås att skänka sitt hjerta åt en krympling eller vanskapling, och heldre taga

en vacker man. Erfarenheten bevisar motsatsen. De fleste vanföra karlar äro gifta och man skulle kunna förundra sig öfver de afskräckande lyten och fel, som qvinnan kan förälska sig uti.

Men det gifves ett och annat, som för de mindre välskapade är värdt att lägga märke till, och detta bör icke förbigås i en bok sådan som denna. Den puckelryggige, som söker att dölja sitt lyte, begår ett stort misstag när han tror sig dervid lyckas. Den halte, som pinar sig att gå jemnt, skapar sjelf åt sig stor plåga. Tvärtom: skäms icke öfver ett kroppslyte, som du ej sjelf kan göra något till att rätta! Haf för all del icke den tron, att man ideligen ger akt på ditt naturfel. Det kan vara, att detta eger rum vid första åsynen af dig, men man skall ganska snart vänja sig att se dig utan att tänka på ditt lyte, när du endast sjelf icke ideligen hänleder uppmärksamheten derpå, genom att göra fruktlösa bemödanden för att skyla det samma. Låtsä som om du icke på ringaste vis kände dig generad deraf, deruti skall du göra väl!

Omvändt är det också otillrådigt, att framhålla sina skröpligheter till åskådning, för att genom dem uppväcka medlidande. Ingen evig jemmerlåt! Den man, som skall vinna en flickas hjerta genom medlidande, gifver jag icke stort för.

10. Huru skall jag få skägg?

Det utgör ynglingens högsta sträfvan att förskaffa sig ett manligt skägg. Han ansar de fina, gula dun, som skjuta fram på hakan; han svärta de tre, fyra hår hvarmed naturen har begåfvat hans öfverläpp, och han emotser längtansfullt den dag, då han kan träda fram för damerna med vackra mörka mustacher och pip-skägg. Olyckligtvis är uppfyllelsen af denna önskan delad i oändligt många små afdelnin- gar, i det att skägget nämligen endast småning- om kommer till sin fullbordan, och man har då sysselsatt sig så mycket med de första stråen, att den långa tid som åtgått från skägg- växtens begynnelse, förslöat sinnet och gjort att man i sjelfva verket icke sätter så stort värde på denna prydnad och icke är så glad åt dess fulla tillvaro, som man hade trott sig skola blifva. Det går härvid såsom ständigt i lifvet: önskan och hopp äro långt fröjdefullare än upp- nåendet och verkliggörelsen.

Många uppnå aldrig den glädjen att få något skägg, och för dem tjenar det natur- ligtvis till ingenting att göra sig omak med iakttagande af efterföljande föreskrifter.

Det är en gammal erfarenhet, att då man ofta rakar sig på ett ställe, framkommer der ganska snart tätare och styfvare hår, hvilka snart dana sig till ett skägg. Det har förskaf- fat många äldre damer bekymmerfulla stunder,

när de från hakan velat raka bort enstaka långa hår eller blott klippa dem — de få, hvad ynglingen saknar, nämligen ett skägg, och jag har känt ett äkta par, der mannen var så glatt i ansigtet, som min handlofve, hvaremot hustrun hade ett temmeligen starkt utbildadt skägg, till stor förtrytelse för begge kontrahenterna.

För att tidigt skaffa sig skägg, är det bästa medlet därför, att raka sig mycket ofta och intvåla sig, ty tvålens kalkpartier bidraga icke så litet att framkalla det unga skägget.

Ett annat medel består deruti, att med nőtolja, som fås på apoteket för billigt pris, ingnida stället, hvarest man önskar få skägg. Många hafva med framgång använt denna olja och i förening med flitig rakning tidigt framkallat skägg. Många begagna amerikansk olja till samma ändamål.

Hjelpa icke dessa medel, må man låta naturen hjälpa sig sjelf, och trösta sig med de konstgjorda mustacher, som fås hos hvarje perukmakare, när man nödvändigt vill visa sig manlig.

B. Frieriet.

Vi komma nu till den afdelning, som kan betraktas såsom det viktigaste i vår lilla bok.

I det föregående har lemnats bestämda regler för sättet att skicka sig när man umgås med fruntimmer i allmänhet, och så att säga blott träffar förberedelser till det fälttåg, man senare med så mycket större sannolikhet för ett lyckligt anfall, vill påbörja. Medan iakttagandet af de föregående bestämmelserna skall förskaffa oss ett önskad tillträde till de skönas sällskap, skall det tillika förvärfva oss tillfälle att gifva oss sjelfva svaret på nedanstående spørsmål.

1. Hvem skall jag välja?

Detta spørsmål bör man, efter någon tids umgänge med giftasvuxne damer, kunna med temmelig lätthet besvara.

Jag vill anse som om vi på förhand vore ense derom, att rikedomen hos en brud icke gör utslaget, och att derom inga kommentarier behöfvas. Men skulle, af tvenne unga flickor, som begge äro lika vackra, lika själfulla, lika bildade, lika anspråkslösa, skulle den ena af tvenne sådana unga flickor, tillika hafva eller kunna vänta en anseelig förmögenhet, — nå, jag vill icke göra någon röfvarkula af mitt hjerta — jag vill spörja mig sjelf om jag med handen på hjertat vågar afgifva den förklaringen, att de begge vore mig lika kära, och kunde jag svara: »Ja» då ville jag, förutsatt att familjen icke vore odräglig eller efterhängsen, välja den rika. Men — märk det väl! — kunde jag upp-

täcka ett enda företräde mera hos den fattiga, en enda god egenskap, som den rika saknade, så förklarar jag högtidligen, att jag skulle grämas i hela mitt lif, om jag, för pennningens skull, försakat den fattiga. Jag skall förklara mig närmare! Den rika flickan medför jemte sin förmögenhet äfven stora fordringar, och måste behandlas i öfverensstämmelse dermed. Hon tror med rätta, att hon ej behöfver arbeta eller bekymra sig synnerligen om något, då man för penningar kan erhålla alla materiela njutningar. Hon har medfört den förmögenhet, som det är din pligt att föröka, och derföre väntar hon af dig, att du har hufvudet på rätta stället. Den fattiga fordrar intet, hon sätter sin lit till dig och ditt sträfvande; är hon en rask qvinna, hjälper hon dig af all förmåga att komma framåt, och det är både behagligare och bättre, när de tvenne hafva sträfvat tillsammans och uppnått ett godt resultat: det knyter dem fastare samman för hela lifvet.

Skönhet gör mycket ofta utslaget, i synnerhet i förening med ett täckt väsen och en god uppfostran.

Bildning kan uträtta mycket, men lärda fruntimmer vill jag afråda dig att gifva dig i färd med.

Förr än jag besvarar frågan: Hvem skall jag välja? vill jag lemna dem å sido, som jag icke vill välja, så blir der mindre svårighet vid valet.

Af sådana damer, som ständigt vurma för baler, händer det sällan att man får goda och förnuftiga hustrur.

De lärda damerna äro odrägliga såsom hustrur.

Konstnärinnor kan man välja, när man har tillräckligt råd att hålla folk till allt, ty en qvinna kan icke vara ett af de två: antingen en god konstnärinna och en dålig husmoder, eller en god husmoder och en medelmåttig konstnärinna, hvilken i så fall helst borde utöfva konsten endast såsom tidsfördrif, men då är hon också icke längre »konstnärinna» i den betydelse, som jag tager ordet.

Mycket läsande damer har jag stor respekt för, men till ledsagarinna genom lifvet kan jag icke säga att jag ville välja en sådan qvinlig student — jag kunde ju riskera, att hon stode med boken i hand uti köket och läte min välling blifva vidbränd, medan hon läste i en roman.

Flickor, som helt och hållet sakna uppfostran, vill jag besinna mig på: jag vill söka utforska om deras karakter är nog böjlig, så att jag kan ingifva dem smak för bildning, sådan som jag fordrar den, och sedan derpå använda allt som står i min förmåga. Men de unga flickor, som icke i något vilja låta säga sig, och som ständigt upprepa: »Jag är icke så fin, jag är ett dumhufvud, och kan inte blifva annorlunda», blott derföre, att de uti sin vå-

pighet anse sig vara för goda till att lära något, det slags flickor är jag rädd för att välja, ty de skola genom sin trotsiga dumhet göra mig för mycket bryderi; låt dem länge nog vara vakra.

Slarfviga och orenliga flickor kunna inom kort tid förändra sig, men deras gamla slöhet vill gerna återkomma och göra sig gällande i huset så snart sötebrödsdagarne äro förbi.

Koketta fruntimmer hafva mycket ofta andra ledsamma fel, som förbittra en äkta mans lif.

Dugtiga matlagerskor äro särdeles användbara, när de tillika hafva andra goda egenskaper. Men när de blott och bart äro kökspigor, som ständigt åberopa sig sin tjänst i bättre hus, och vilja veta allting bättre än andra, så att det enda tal man är i stånd att få höra af dem, är om mat och köksredskap, så kunde du dock först höra dig om på annat håll och försöka din lycka, såframt du icke vill inrätta ett spisqvarter, ty då är en kökspiga på sin plats och du har med hennes kökstalanger gift dig till ett slags förmögenhet.

Mycket grannlåtslystna flickor kunna med åren aflägga sina fel, men ringakta de allt annat än fåfänglig flärd och grannlåt, och tänka de icke på något annat, så blifva de dyra.

Svärmiska damer är det oändeligen trefligt att vara förlofvad, men icke gift, med.

Grälsjukan är hos unga flickor aldrig så

i ögonen fallande, derföre, att deras ungdom och fördelaktiga yttre till en del öfverskyler detta fel, men man märker dock lätt huru de blifva onda och vresiga när man icke kan gifva dem rätt i allt, och då ger man naturligtvis höffigt efter; men det blir ledsamt i längden, och grälsjukan kan med tiden göra den unga flickan till en gammal elak knarr.

Klena flickor kunna vara englar i tålmod och bära sina lidanden på det skönaste sätt, men — det smärtar mig att nödgas säga det — sätter du värde på friska barn och varaktig belåtenhet, så var försiktig, öfverväg mycket noga om svagheten är af den beskaffenhet, att den icke kommer att förbittra begges edert lif; äfven om du har den bästa vilja och hyser den högsta kärlek till en sådan flicka, så kom ihåg, att tiden kan förändra allt.

Husliga fruntimmer äro hemmets sanna prydnad. Men det gifves ett slags huslighet, som kan blifva besvärlig. Det är nämligen en högst vigtig sak, att en hustru sörjer för att allt i huset är i sin rätta ordning; men der finnes onekligen äfven andra pligter att iakttaga, hvaribland den att gifva akt uppå sin man, sina barn och sitt eget yttre. Det kan vara behagligt för en man att se sin hustrus förtjenst vid hvarje tillfälle, såsom t. ex. i rena, städade golf, helt linne, blanka kökssaker o. s. v., men det är mycket obehagligt, att ständigt, när man vill tillbringa några timmar i hemmet, se sin kära

hälft med uppfästad kjol och lurfvigt hår, stöfva omkring bland baljor, ämbar och skurviskor, eller med damtrasan i handen. All tid användes till tvättande, upptvättning, strykning, damning och golfskurning; och hemmet blir icke treffligt för det. Den hustru, som icke har något att säga sin man, och det äkta par, som ej har något att anförtro hvarandra, ger jag icke mycket för.

Enkor. Det är en smaksak — och om smaken bör man inte disputeras. Många enkorer äro tusenfaldt bättre än unga flickor, men — de må hafva glömt den saligen döde, eljest får man dagligen höra hans dygder uppräknas på sin egen bekostnad.

Förförda flickor må icke förkastas. Deras kärlek har stundom blifvit egnad en ovärdig usling, som har bedragit deras tillit, och de bruka vanligen, förutsatt naturligtvis, att de icke äro lösaktiga, blifva goda hustrur, hvilka städse med tacksamhet erinra sig, att deras män hafva tillgifvit dem deras snedsprång.

Med förnäma damer må man vara lika så förnäm, för att inlåta sig med.

Sladderaktiga flickor, som hafva öra för allt som kan skada nästans rykte, måste jag afråda ifrån; de blifva sällan bättre. Men de såkallade mähäen, som ingenting hafva att tala om, utan sitta och gapa i vädret, väl förständes när det icke är försynthet, åt dem har jag icke heller något till öfverlopps.

Efter att hafva undanskjutit alla till ofvanstående förteckning hörande Evas döttrar, återstå ännu många, och kan du välja dig en flicka efter nedanstående anvisning, tror jag visst du gör väl.

När du ser en flicka med ett allmänt vackert yttre, något barnslig, icke tillgjord, enkelt, men dock smakfullt klädd, renlig, icke alltför blyg, vänlig i sitt väsen utan att vara sockersöt i sitt tal, begynn då ditt verk. Då skall du snart komma under fund med, att hon kan vara dig till nytta. Hon tycker väl mycket om att dansa, men talar ej bittida och sent om bal. Hon räknar det icke för en skam att hafva sytt eller på annat sätt arbetat en hel dag. I sällskap är hon icke högrüstad, ej heller vill hon hafva det första och sista ordet, hon säger temmeligen fritt, dock icke hänsynslöst eller utan skonsamhet, sin mening. Hon har förmodenhet, men är dock icke stolt eller nedlåtande, utan talar med dig och enhvar utan alla grannlåter i sitt tal. En sådan flicka är värd att ega, och till henne bör du vända dig.

Slutligen skall jag dock säga, att hela den förut nämnda långa raden af dem, som blifvit framställda till skärskådning, icke skall komma att sakna friare. För det första vill jag påstå, att ingen flicka vill tro, att hon har något af de uppgifna felen, och för det andra kan ingen älskare upptäcka mera än hälften af den tillbeddas skuggsidor, ty — kärleken är blind.

2. Huru skall frieriet begynnas?

Det är i sjelfva verket det lättaste af allt att svara på, ty »det kommer af sig sjelft». Den, man önskar att blifva förlofvad med, bör man vara mest uppmärksam emot, men dock icke så tydligt, att de öfriga damerna känna sig tillbakasatte. Vid alla förefallande tillfällen må man vara färdig att upptaga hennes näsduk, förr än andra komma en i förväg. I pantlekar o. d. må man hjälpa henne ur hennes förlägenhet, och i det dagliga lifvet visa henne oskyldiga små uppmärksamheter, förära henne en liten bukett o. s. v.; för hennes väninnor omtala henne såsom en behaglig och älskvärd flicka; hjälpa hennes mor med ett och annat, t. ex. vid arrangerandet af familjefester o. s. v. samt söka att göra sig omtyckt af hennes fader. På bal må man ofta dansa med henne, dock icke uteslutande med henne, ty då får det utseende af, som om hon vore den enda som vill dansa med en. Men när man har svängt om med hennes väninnor ett par gånger, må man straxt åter uppsöka den tillbedda, för att visa henne uppmärksamhet.

Kan man eljest i sällskap komma till att samtala med henne, bör det ske i en förtrolig, men dock passande ton; prisa den goda smaken i hennes klädsel; tala om huru rask och glad hon ser ut för tillfället; bjuda henne på spektaklet eller uttala den förhoppning, att man

oftare måtte råkas, antingen på promenader, eller dylikt. Man bör äfven emellanåt samtala med andra damer, men dock gifva det en lätt anstrykning af, att man är höflig emot dem, men egentligen helst vill offra sina galanterier på henne. Man må samtidigt söka att utforska om hon har förstätt en, och om der finnes hopp att lyckas, när man friar.

Man bör framför allt söka tillåtelse att ledsaga henne om aftonen, då hon skall lemna ett sällskap och söka att tala med henne om det, hvarför hon högst intresserer sig. Är samtalet lifligt och väl i gång, kan man godt göra en liten omväg för att förlänga den korta tid, man har att tillbringa ensam med henne, och man må skaffa sig underrättelse om, när man åter kan vänta sig att få se henne der eller der, och då naturligtvis infinna sig.

När, efter kortare eller längre tids förlopp, bekantskapen är gjord, kan frieriet anses vara börjadt, och der är då knappt ett steg till sjelfva den högtidliga förklaringen.

Då det emellertid icke alltid går som presten predikar, kan der ju finnas otaliga tillfällen, då det angifna sättet för framgång icke låter sig använda, t. ex. när man blott en enda gång har träffat tillsamman med en dam, hvilken man sedan icke är i tillfälle at få tala med, antingen för de stränga föräldrarne eller af andra orsaker. Vid sådant tillfälle må man söka upp någon af hennes bekanta, för att ännu en

gång komma i hennes sällskap, eller också må man genom ett bref söka att underrätta henne det hon är älskad. Dertill hörer en viss fiffighet, och det kan komma så långt att man må bruka alla slags knep dervid, och icke sällan är kökstrappan och den förståndiga kökspigan eller någon af folket i huset den enda utvägen. Men — det förstår hvarje friare sjelf bättre än jag kan förklara det.

3. Om skänker.

I föregående afdelning påpekade jag, att man måste visa sin uppmärksamhet genom att förära en liten blomsterbukett o. d. Det gifves många friare, som söka att insinuera sig genom skänker, antingen till flickan sjelf eller hennes omgifning. Det är ett stort fel. Det uppväcker endast begär hos vederbörande och gifver utseende af, att man är mera förmögen än hvad fallet verkligen är, och det blir besvärligt och dyrt i längden, likasom det bereder vederbörande en ledsnad, när slutligen skänkerna upphöra. Man kan också derigenom lätt blifva betraktad som en »guldfisk», hvilken tåles på grund af sina skänker, och när pungen sedan icke längre vill räcka till eller man tror sig hafva ödit nog, så farväl med förlofningen. Det är icke med skänker man vinner en ung flickas hjerta, och kan man icke på annan väg få

henne att älska en, skola skänkerna icke uträtta synnerligt.

En enkel gåfva på en födelsedag, är deremot väl passande; den skall icke vara dyrbar, men väl bära vittnesbörd om, att man intresserar sig så högt för vederbörande, att man erinrar sig dess födelsedag.

4. Om kärleksvers, serenader o. s. v.

Det har kommit mycket ur bruket att skrifva svärmisk, bleksotsaktig, jemrande älskogsvers, likasom man hos folk af högre stånd aldrig hör af några serenader. Sådant passar icke för vår tid. Flickorna äro icke så enfaldiga nu för tideu, att de kunna tro, det en vers ifrån en oöfvad hand, med all sin svulst och sentimentalitet, skulle vara uppriktigt känd och menad. Derföre bör man låta bli slikt. Deremot kan en liten vers på 4 à 8 rader ju lätt göra oss påmint hos den älskade och visa henne, att vi hafva henne innesluten i våra tankar. De sliskiga kärleksverserna förderfva ofta hela frieriet, i det de blifva till åtlöje bland väninnor och bekanta, och detsamma kommer att drabba afsändaren.

På landet kan det låta sig tänka, att en friare en skön afton kunde bringa sin älskade en serenad, det vill säga, låte höra sig i närheten, men det kan dock icke nekas, att det är en besynnerlig syn för den det ej vidkom-

mer, att finna en på guitarr klinkande friare, som till musik utandas sitt hjertas dyra qval, i stället för att, som en modig person gå rakt in till den tillbedda och i osminkade ord framställa för henne sina känslor.

Lyckligtvis spela våra landtbor sällan guitarr, och i städerna går det icke an, i synnerhet icke i de större, hvarest polisen snart skulle visa huru ringa smak den har för dylika musiknummer, och man skulle riskera att blifva ett åtlöje först inför allmän domstol och sedan i alla tidningar.

5. Åldern.

Det är naturligtvis en sak, som enhvar må afgöra med sig sjelf, huru gammal han önskar att blifva innan han gör allvar af sitt frieri, samt af hvilken ålder hans tilkommande skall vara, men omständigheterna tillåta oss icke alltid att bestämma vårt val endast efter åldern.

Ett par anmärkningar i detta fall kunna dock vara på sin plats i denna lilla skrift.

En flicka om 17 till 22 år är det mest passande parti för en yngling på 20—25 år. Qvinnan är vid denna ålder lätt att leda och obekant med världen; hon erfar vid åsynen af och i närheten af en yngling, något eget, outsägligt, hon vet icke sjelf hvad. Det är den så kallade kärlekslängtan, d. v. s. det är könslifvet, som utvecklar sig och framkallar alla dessa

bekanta symptom, rodnad, blygsamhet, förlägenhet, nästan bedjande blickar, ja till och med svärmod; yaken drömmer hon. När man vinner en flicka i denna ålder och förstår att leda hennes kärlekskänslor i en bestämd riktning, så kallas detta »den första kärleken», och det erfordras kraftiga bevekelsegrunder för att få henne att svika den — glömma den gör hon aldrig.

Äfven en friare i den antyddade åldern är ett godt parti för en flicka; han är mycket kärleksvarm och längtar att finna ett föremål för sin kärlek och tillbedjan.

Tvenne unga oförderfvade människor i denna ålder skola förstå hvarandra och blifva fasta i sin kärlek intill det yttersta. Man invände icke, att de äro för unga för att på allvar tänka på förlofning! Det kan icke tänkas någon mera passande ålder för någondera af parterna, ty de behöfva ju icke gifta sig straxt, derföre att de blifva förlofvade. De hafva ännu, enligt det sedvanliga vilkoret för förlofningar, ett par år qvar till dess de skola gifta sig, och under den tiden kunna de dana sig efter hvarandra och bringa sina karakterer och böjelser i en skön harmoni. Det skadar icke att mannen är några år äldre än hustrun — det inger tillit till hans rikare erfarenhet och större omtänksamhet, och så bör det helst vara.

Men, som sagdt, åldern kan man icke alltid bestämman öfver. Dock är det vanskligt för en man att förena sig med en flicka, som

är betydligt äldre än han, i synnerhet om han icke vet sig erfaren och förständig nog för att undandraga sig det, så att säga »sonliga» förhållande, hvori han lätt kommer att stå till henne.

Med enkor är det en annan sak — de hafva en gång pröfvat äktenskapet, och de veta för det mesta att foga sig efter omständigheterna, när de få en bestämd och viljestark man.

Flickor, som förut varit förlofvade, bör man söka sig underrättelse om, och laga att man får veta af hvilken orsak deras förra förlofning blifvit om intet. Märker man, att de äro ostadiga, är det bäst att söka en annan brud, ty man får icke vänta att ens öde blir bättre än deras förra tillbedjares eller älskares.

Gamla flickor, som gerna för hvad pris som helst vilja gifta sig, och som dock icke kunna bortlägga det väsen och det sätt, som hittills bortstött alla, bör man äfven vara försigtig med. Men det finnes visserligen många äldre flickor, som af omständigheterna blifvit afhållne från att träda till altaret. För sådana fall kan icke gifvas några föreskrifter; dem må man sjelf söka att sätta sig in uti.

6. Frieriet. (Förklaringen.)

Med frieri förstår man i sjelfva verket icke det ögonblick, då det afgörande steget tages, utom långt mera alla de stadier, som gå före

det vigtiga ögonblicket. Det är alltså förnäm-
ligast det, som vi hafva utvecklat i de föregå-
ende afdelningarne, och dessa bilda således alla
de egentliga förberedelserna till förklaringen.
Under det att man iakttagit de förenämnda reg-
lerna, har man i ordets rätta bemärkelse »gått
på frieri». Vi hafva alltså på nytt den del
deraf, som för de fleste är ett så viktigt mo-
ment, att man har sett tusende förblifva ogifta
hela lifvet igenom, blott derföre, att de, när
ögonblicket kom, icke tordes komma fram med
förklaringen af deras kärlek. Egentligen är
denna i de flesta fall en formalitet, ty mycket
inskränkt måste den qvinna vara, som icke af
det som försiggått, skulle kunnat förstå, att
det vände sig der omkring, att tillvinna sig
hennes kärlek.

Förklaringen kan ske dels muntligen, dels
skriftligen. Det beror på friarens mod, hvil-
ketdera sättet han väljer. Omständigheterna
bidraga också mycket till att bestämma valet
deraf. I det fall, der det är omöjligt att få tala
med den sköna, må man skriva, det följer af
sig sjelft, likasom när man bor i en annan ort.
Men eljest, när dessa orsaker icke äro förhan-
den, aflägger den sjelfförtröstande, modige och
käcke friaren sin bekännelse muntligen, under
det att den försagde föredrager ett bref, på det
att ingen och minst den grymma måtte få till-
fälle att se hans sorg och bedröfvelse.

Hvilketdera sättet är nu det bästa?

För begge gifves der ett för och ett emot. Den muntliga förklaringen har den fördelen, att den kan göras vid det första och bästa tillfälle, och att den icke låter den tillbedda få tid till att rådföra sig med illasinnade väninnor och tanter, såframt hon icke önskar betänketid. Också är det den fördel med den muntliga förklaringen, att man icke behöfver välja sina ord, utan kan uttrycka sig helt enkelt och okonstladt. Pinan göres kort, ty man får vanligtvis besked med det samma, och vet huru sakerna stå. Men för den, som icke har ordet i sin makt, och tror att ett frieri skall framföras med de skönaste ord, som äro möjliga att uttänka, för honom är det ett riktigt qval. Och dessutom kan der vara personer tillstädes, som man fruktar att blifva åtlöje för, och detta kan komma friaren att förtala sig. Vidare har den muntliga förklaringen den fördelen med sig, att man icke behöfver bry sig med att åstadkomma en vacker handskrift, när man icke är slängd i att föra pennan.

Det skriftliga frieriet gifver flickan tid att fatta sig och dölja sin förvirring, hvilken eljest mången gång kunde komma henne att i sin förlägenhet flykta bort eller svara ett nej, som hon sedan komme att ångra. Äfven för friaren är det lättare att skriva, emedan han nämligen har mera lugn, och ostörd kan söka att välja de vackraste och mest passande ord, och, som sagdt, icke behöfver frukta att andra skola bele

honom, i fall han får korgen. Har han icke sjelf förmåga härutinnan, kan han låta en mera erfaren vän hjälpa honom med brevet, hvaremot det ju icke går an att hafva en souffleur vid det personliga utförandet af ett så viktigt ärende.

Ett gäller vid begge tillfällen: var dristig, och tänk uppå, att den lilla, blyga, lefnadsglada flickan icke bör skräma en man; vet, att hennes väsens egendomligheter hvila på en långt svagare grundval än du tror; hennes allvarsamhet eller uppsluppenhet kan du som oftast blåsa bort, och i de flesta fall är hon beredd uppå att du tänker fria till henne; hon kan icke sjelf afgifva förklaringen, sådant är opassande, och om hon än skulle förgås af kärlek till dig, törs hon dock icke säga det sjelf, men väntar att du skall lyckliggöra henne, genom att gifva henne tillfälle att säga »Ja.» Ju längre du förhalar det viktiga ögonblicket, desto större qval bereder du henne, ifall du är henne kär, och låter henne sväfva i fruktan för att hon har missförstått ditt frieri eller ditt närmande till henne.

Lika mycket må det bemärkas: var icke för sen med din förklaring, dels af nyssnämnde grund, och dels derföre, att der kunde komma en rival, som hade ett eller annat företräde framför dig. Det kunde ju tänkas, att flickan hade väntat så länge på en förklaring, att hon trodde, det den aldrig skulle komma,

och det skulle vara ett hårdt slag för dig, att se platsen upptagen af en annan, medan flickans moder eller hon sjelf måste trösta sig med, att det var din egen skuld, att du »kom en timme för sent.»

Om ställe och tid för en förklaring kan sägas så mycket, att en längre spatsertur i vackert väder är särdeles passande för en tête à tête, då man bäst vid ett dylikt tillfälle kan iakttaga det rätta ögonblicket och förut bevisa flickan, huru oändeligt nyttigt, behagligt och passande det kunde vara för begge parterna. Detta kan man bestämma vid den muntliga — icke vid den skriftliga förklaringen. Men ett friarbrief har dock äfven den fördelen, att om emottagarinnan icke är vid godt humeur vid emottagandet, så blir hon nog senare lifvad, och hon kan då sjelf välja tiden till sitt svar.

7. Huru skall förklaringen lyda?

»God dag, min fröken, hvilket herrligt väder! Skall ni inte ut att spatsera med eder fästman?»

»Jag har ingen.»

»Vill ni ha mig? — Jag är icke heller förlofvad.»

»Hm, ja! Låt gå!»

»Der har ni min hand! — Skall det vara allvar?»

»Ja, hvarför icke?»

För några år sedan blef en förlofning afslutad med ofvan anförda ord vid ett tillfälligt möte, och jag är skyldig sanningen att säga, att deraf blef ett äktenskap, och att de äkta makarne nu lefva ett utomordentligt lyckligt lif.

En annan förlofning inleddes på följande sätt: »Hör, Stina, skall jag berätta för dig hvad folket säger!»

»Nåå!»

»De påstå, att vi två, du och jag, äro förlofvade och att vi hålla så mycket af hvarandra. Är det väl sant?»

»Nej!»

»Men kunde det då inte blifva det? — Skulle du säga nej, om jag friade till dig?»

»Du kan ju försöka!»

»Ja, Stina, vill du vara min lilla käreasta i lif och död?»

«Ja, det vill jag!»

Och dermed var förlofningen en afgjord sak. Det äkta paret har nu blifvit en högst aktningvärd borgarfamilj.

Men så lätt går det icke alltid. Vid de flesta tillfällen anser flickan det för ett skämt och betraktar sig såsom löst ifrån sitt ord, när hon har vändt friaren ryggen. Läsaren vet utan tvifvel bättre än jag, huru han för sin del vill gå till väga. Emellertid kunde ju finnas en och annan, som skulle önska ett par ord till att börja med, och jag vill alltså råda honom till att säga: »Mamsell (eller Fröken) N. N.! Det

har kanhända på den senaste tiden icke undfallit eder uppmärksamhet, att jag känt mig oemotståndligt dragen till eder. Ni är den enda flicka, som jag hittills har kunnat tänka mig lycklig af att ega. Törs jag hoppas, att ni vill skänka mig ett rum i edert hjerta? Jag har kommit för att få ett uppriktigt svar. Gifver ni mig Ja eller Nej? — eller: »Jag har länge bittida och sent haft eder i mina tankar. Jag tror mig kunna blifva lycklig vid eder sida. Vill ni uppriktigt skänka mig edert hjerta, då skall jag, så länge jag lever, vara eder trofast. Hvad svarar ni mig?»

Att ligga på knä, medan man afgifver förklaringen, kan se mycket bra ut, helst när man icke har ljusa byxor — men, jag tror dock, att man kan få ett Ja utan att ligga på knä.

Det kan icke uppställas formulärer för de många tusen olika situationer, hvaruti man kan komma i förklaringens ögonblick, och jag har endast meddelat ofvanstående såsom ett par exempel. Skulle man önska ännu ett, så se här:

»Fröken N. N.! Från första ögonblicket, jag såg er, har eder bild sväfvat för mina tankar. Jag vet ej, om jag varit eder likgiltig, eller om ni har bemärkt mina känslor för er, men sedan jag noga betänkt mig, har jag nu kommit för att lägga mitt väl i eder hand. Vill ni dela lifvets öden med mig och blifva min inför Gud och menniskor, då blir jag så lycklig, som jag nästan icke har vågat ana.

Låt mig hoppas, att ni ger mig ett vänligt svar!»

Man kan äfven uttrycka sig ungefärligen sålunda: »Jag känner mig ofta så ensam och likasom försagd, och saknar ett kärt och deltagande väsen, som kan dela min glädje i lifvet och styrka mig till att bära sorgen: en kvinnlig varelse, till hvilken jag kan förtro mig. I sådana ögonblick framträder alltid eder bild för min tanke, såsom den enda, hvilken vore i stånd att stilla min saknad. Vill ni vara min goda engel, min väninna, kort sagdt: min brud? Jag känner, att jag skulle blifva lycklig vid eder sida. Vill ni skänka mig edert hjerta?»

Som sagdt, det kan icke gifvas formulärer för alla tillfällen, men en hvar gör bäst uti, när han skall förklara sig, att så litet som möjligt smycka ut sina ord. Mången gång behöfves icke ens en egentlig förklaring, utan blott ett par bekräftande ord ifrån begge sidor, eller ett tillkännagifvande, att man redan en längre tid ansett sig lycklig vid tanken derå, att den i fråga varande flickan icke älskade någon annan.

8. Friarebref.

När man icke vill personligen framträda inför det älskade föremålet, kan det ske genom bref. Fordom begagnade man sedvanligen en gammal käring till att uträtta ett sådant ärende,

men utom det, att man dervid blottställde sin kärlek för stadssqvallret, var man beroende af hennes trohet och värtalighet, likasom man äfven hade förskaffat sig en medvetande i sin hemlighet, en medvetande, som ofta använde sin kunskap i dens tjänst, som betalade bäst. Alla dylika olägenheter utsätter man sig icke för genom att låta postverket vara postillon d'amour.

Ett friarebref bör skrivas på vackert hvitt eller rosenrödt papper, läggas ordentligt samman och naturligtvis förses med frimärke. Tycker man om afbildningar på papperet, må man välja figurer, som icke äro stötande. Äfven skriftligen gäller det, att uttrycka sina tankar tydligt och väl, utan att göra språket alltför blomstrande. Jag skall nedanføre meddela ett par friarebref, sådana som de under vanliga förhållanden kunna brukas.

a) Friarebref till en ung flicka.

Fröken Alma!

Vredgas icke öfver, att jag icke längre är i stånd att dölja den uppriktiga kärlek, jag hyser för Eder! Jag kan icke känna mig lycklig, förr än jag af edra läppar erfar, om Ni vill uppfylla mitt hjertas innerligaste önskan, nemligen att blifva min älskade brud. Jag älskar Eder och skall fortfara dermed så länge jag lever, och äfven om Ni kunde vara nog grym

att försmå min kärlek, skall jag dock i min ensamhet — ty jag kan aldrig älska någon annan — bevara eder sköna bild i min själ såsom ett minne af de lyckliga timmar jag genomlefde, då jag hoppades att Ni icke ville säga nej till min bön. Jag har vändt mig först till Eder, för att erfara, om Ni tillåter mig att bedja edra kära Föräldrar om eder hand, och först när jag af Eder sjelf, tillbedda Alma, har hört det oändeligt dyrbara ordet »Ja», törs jag fråga edra Föräldrar.

I den händelse Ni välvilligt vill besvara dessa rader, och helst med ett Ja, skall jag i morgon middag kl. 1 komma hem till edra Föräldrar för att af dem sjelfva höra mitt öde. Om Ni deremot tycker, att Ni icke kan vara i stånd att gengälda min kärlek, då är jag den olyckligaste varelse, och aldrig skall då någon glädjestråle tränga sig in i mitt hjertas sorgliga enslighet.

Älskade Alma, låt mig icke förgäfves hoppas på lyckan vid eder sida!

Eder hängifne och till döden

trofaste

N. N.

Antingen man nu får något svar eller icke, begifver man sig dock vid den bestämda tiden hem till den älskade, och hänvänder sig först till hennes föräldrar; helst må man laga så, att man träffar modern först, för att uttala sin kärlekslängtan och låta henne inlägga ett godt

ord hos fadern och dottern. Det är alltid bäst att först komma till föräldrarne: af dem kan man för det mesta erfara, hvilket öde den lilla har tillernat friaren, och bereda sig derefter. Dessutom må man alltid, såsom en klok general, hafva sört för att tillvinna sig den förväntade svärmoderns uppmärksamhet och välvilja förut, t. ex. genom artighet emot henne på en bal och då föra henne till dans i en långsam och icke ansträngande vals, och derefter skämtande säga henne, att hon fört sig så väl, och bibehållit sin ungdomliga lätthet, så märkvärdigt, att man just förvånas deröfver, eller dylikt, allt efter som komplementerna kunna passa.

b) Friarebref till en tjenstflicka.

Kära Jungfru Signe!

Det har ofta smärtat mig, när jag tänkt uppå, att Ni är i tjenst hos andra, i stället för att hafva ett hyggligt litet hem, der Ni icke behöfde tjena någon annan än Eder sjelf. Jag har alltid hållit före, att det måtte blifva en välsignelse för den man, som kunde få en sådan vänlig och huslig liten hustru, som Ni säkerligen skulle blifva, och när han komme hem och vore vid dåligt humeur, skulle han straxt känna sig upplifvad af eder milda och deltagande blick. Jag har sannerligen aldrig haft mod att hoppas det Ni skulle vilja hålla till-

godo med den ringa lott, som jag kan bjuda Eder, men allt efter som min kärlek till Eder vuxit, har jag insett, att, i händelse jag icke är Eder alldeles likgiltig, skulle Nikanske hålla till godo med att vandra lifvets bana tillsamman med mig, och om Ni svarar »ja» dertill, vill jag försäkra Eder, att Ni väl kan få en man som är rikare, men aldrig någon, som älskar Eder af ett uppriktigt hjerta, så ärligt som jag. Mitt handverk kan föda oss begge, och Ni är för god till att vara tjenstepiga. Deremot kunde Ni blifva en orimligt söt liten hustru, och vi kunde få ett litet tarfligt, men hyggligt hem. Om Ni icke är ovillig att ingå förbindelse med mig, skall jag af all förmåga sträfva att göra oss begge lyckliga, och jag vill ständigt lefva för Eder.

När Ni om Söndag går hem till er syster, skall jag vara der; och med längtan emotser jag detta ögonblick, ty jag hoppas säkert, att Ni icke säger nej till

Eder trofaste och hängifne
N. N.

c) Friarebref till en ung enka.

Kära Fru!

Den smärtsamma förlust, som ödet beredt Eder genom att beröfva Eder den gode och trofaste man, som kunde ha varit lycklig af att ännu länge få vandra vid eder sida, denna

förlust vet jag har förorsakat Eder en storsorg och låtit Eder stå ensam kvar med den salig dödes minne. Men, kära Fru N. N.! Ni, som är så ungdomsfrisk och har varit så liflig och glad, Ni bör icke bortsucka eder sköna varelse i sorg och ensamhet. Ni kan, bättre än någon flicka, skapa en mans lycka, och jag för min del skulle icke kunna tänka mig någon skönare lott, än om Ni ville tillåta mig att uppbjuda all min förmåga för att trösta Eder i eder ensamhet och aftorka edra tårar, när smärtsamma minne förmörka edert lynne. Jag har älskat Eder med en oförsvagad styrka, äfven innan Ni blef gift, och med samma kärlek beder jag Eder nu att emottaga min hand och mitt hjerta; Ni skall i mig finna en trofast, deltagande och kär vän, som aldrig skall glömma hvilket offer Ni gjort mig, genom att försaka den stilla ensamhet, hvaruti Ni den senaste tiden har lefvat. Min ställning är sådan, att jag med Guds hjälp kan tillförsäkra Eder en blid och lugn framtid, och jag väntar blott et ja ifrån Eder, för att blifva den lyckligaste meniska. Törs jag vänta, att Ni icke afslår min bön, så beder jag Eder att med ett par ord underrätta mig derom; men i hvilket fall som helst skall jag infinna mig hos Eder om Torsdag, för att erfara mitt öde.

Eder hängifne och
deltagande
N. N.

Kortare bref göra ofta samma verkan, men en älskares hjerta längtar efter lättnad och finner denna bäst uti att få tillfälle att på papperet utgjuta någon del af sin brinnande kärlek; ja, många hafva skrivit och skrivit så länge om sin kärlek, utan att töras afsända brefven, att den slutligen blifvit släckt i — bläck. Ett ungt hjerta är lätt antändligt och står snart i ljusan låga, men det hör icke till de brännbara saker, som kunna assureras, och derföre är det bra, att man har ett dämpade medel uti kärleksbref och — korgar.

Ett kort och rätt-fram friarebref skulle jag skrifva sålunda:

Fröken Sophie Rasmussen!

Edert behagliga väsen och intagande yttre ha till den grad rubbat mitt lugn, att jag tror det jag ej kan lefva lycklig utan Eder. Kan Ni, älskade Sophie, gengälda denna kärlek, då skall Ni skapa min lycka och jag vill städse vara Eder trofast intill döden. Om Ni tillåter det, vill jag om Onsdag komma hem till Eder med det sköna hoppet, att Ni vill skänka mig eder hand och edert hjerta, hvilka skola blifva mina dyrbaraste skatter.

Vänligast

N. N.

När man vid sitt frieri har varit så lycklig att få det efterlängtade Ja, bör man icke lägga band på sin glädje, och äro föräldrarne

tillstädes, bör man yttra några tacksamma ord till dem och söka förklara för dem huru lycklig man nu är, och huru djupt olycklig man har varit, förr än det kom så långt.

9. Om att få korgen.

Det är någonting mycket ledsamt »att få korgen» skriftligen sänd; men det är ändå värre när man personligen emottager den. Och likväl — när man lifvas af en brinnande kärlek, kan det ibland göras om på stället, under det att ett skriftligt afslag icke lätt kan förmodas blifva återtaget, då det kan antagas vara väl öfvervägdt innan det afsändes.

Alltså: för att försöka alla möjligheter, och måhända beveka den grymmas hjerta, när hon har sagt Nej, kan man ännu, utan att tigga eller göra för stor affär deraf, taga ett sådant afsked, att hon kallar den förkrossade friaren tillbaka och gifver honom Ja. Detta kan naturligtvis endast ske vid personlig närvaro.

Då nemligen det förskräkliga ordet är uttaladt, samlar man sig, så godt man förmår, och förklarar, att oaktadt flickan har helt och hållet tillintetgjort ens tillvaro, krossat ens hjerta och gjort lifvet till en öken, vill man dock söka att såsom en man bära det tunga slaget. Men man vill fortfara att i stillhet älska den hårdhertade, och man skall aldrig någonsin kunna gifva sitt hjerta åt någon annan. Man önskar

vemodigt, att hon må bli lycklig — man ville så gerna hafva gjort allt och offrat sig för henne; nu, då man har upptäckt, att man är henne likgiltig, nu bjuder man henne farväl och ber endast om tillåtelse att få trycka hennes hand till sitt hjerta — denna enda och sista gång. Smärtan är nära att öfverväldiga en; men man är en man; man vill beherrska sig och måhända resa till Amerika, för att i fjerran söka lindring — glömska skall man aldrig kunna ernå. Man beder henne slutligen att skänka den kringirrande olycklige då och då en vänlig åtanke.

När man derefter långsamt och med nedböjd ställning lemnar rummet, kan det tänkas att hon icke längre kan emotstå och — så får man hennes hjerta.

Jag känner många tillfällen, då det gått på det viset.

Så framt man efter ja-ordet vill behålla sin förlofvade och vidmakthålla hennes oförminskade intresse och kärlek, bör man i synnerhet under första tiden af förlofningen söka att göra henne lifvet så behagligt som möjligt. Men frieriet är nu öfverståndet, och vi må alltså öfvergå till nästa Afdelning.

C. Förlofningen.

Det är med en oändlig tillfredsställelse och en behaglig stolthet, som den unge mannen första gången uttalar inför sig sjelf de orden:

»Jag är förlofvad!» Han synes hafva gjort ett steg fram emot manlighetens ideal, och han glömmet icke att meddela enhvar, att han är förlofvad. Alla skola veta att han är så manlig och så intagande, att en flicka vill förena sitt öde med hans. — Derföre är det så högst vanskligt, att vara hemligt förlofvad första gången; sednare går det bättre. Den lycklige ynglingen spatserar helst på de mest besökta ställen med sin förlofvade under armen, och han ser under de förstadagarne med en omåttligt tillitsfull och vördig min på alla de flickor, som han tillföre vänligt smålog åt. Nu behöfver han dem icke mera, han har ju fått sin flicka, och de andra stå oändeligt under henne, både i yttre skönhet och inre värde. På det att äfven obekanta må kunna se att man är förlofvad, och respektera en, äfvensom på det att ingen må fördrista sig till att komma med frieri till den älskade, skyndar man sig nu att vexla ringar, och då detta är en mycket vigtig sak, utgör det ock första kapitlet i detta nya stadium.

I. Om förlofningsringen.

Ringan är det synliga tecknet på en förväntad stadigvarande förbindelse, hvilken endast fattas kyrkans välsignelse för att blifva ett äktenskap. Frågar man hvarföre man icke lika så väl kan gifva sin trolfvade en annan present, t. ex. ett par örringar, en brosche, ett sy-etui, så ligger svaret nära till hands: ringen är en symbol af evigheten; den har intet slut,

och det samma borde ju helst vara förhållandet med en förlofning. Ringen skall vara af guld, den ädlaste metall, för att uttrycka det stora värde förbindelsen har för begge parterna.

I våra dagar är det ganska vanligt, att förlofvade gifva hvarandra ringar af franskt guld. Nå ja, när kärleken är lika uppriktig, kan det yttre tecknet ju icke göra synnerligt från eller till. Jag ville dock föredraga att alls icke gifva eller emottaga någon ring, heldre än att begagna oäkta saker till en så vigtig handling. Man borde heldre vänta till dess man kunde få råd att anskaffa en god guldring.

2. Presentation för familjen och bekanta.

Ingenting är vanligare och ingenting besvärligare, än den plägseden, att efter förlofningen släpa hvarandra omkring från familj till familj för att presentera den utkorade och sedan höra de respektiva meningarna om honom eller henne. Man är ju alltid af den tron, att den, som behagar en till den grad, att man med honom vill förena sitt öde, också måste behaga hvarje annan. Och så är det dessutom så rart, när man kan vara vittne till de mindre lyckligas, de oförlofvades afund och förargelse öfver att man varit så lycklig att blifva förlofvad; att se sina väninnors sötsura miner o. s. v. Denna presentation straxt efter

förlofningen är ett oskick. Man för sin familj tillsammans med en person, som man kanhända aldrig kommer att äkta — jag har åtminstone sett en flicka presentera 4 fästmän efter hvarandra, och först den femte gången insåg hon det oriktiga i det antagna bruket, men så blef hon också gift. De föregående gångerna hade hon haft sin egen presentationsmani att tacka för det förlofningen blef uppslagen, ty den ena gången träffade hennes käraste hos tanten, till hvilken hon hade fört honom, en flicka, som han tyckte mera om, och som snart blef hans hemligen trolofvade, till dess det blef uppdagadt, och den första förlofningen omintetgjordes. Andra gången gick det henne på samma sätt, och hon fick en tredje älskare, som hennes väninnor gjorde henne gäck af. Den fjerde var af familjen känd som en bulkerbas och rucklare; och på det viset går det ganska ofta.

Derför må jag afråda ifrån att begagna denna plägsed, som dessutom fjermar de unga förlofvades hjertan ifrån hvarandra, i det de icke få tillfälle att lära känna hvarandra på annat sätt än på ett slags teater; ty i sällskap är man aldrig sig sjelf.

3. Baler och Sällskaper.

Det är icke bra, att vänja sin trolofvade att allt för ofta komma på baler och i större

sällskaper, och det af följande skäl: för det första, emedan hon lätt får smak därför och måhända blir mera begifven för sladder, än hvad som är önskligt för en blifvande husmoder, och för det andra skall man icke straxt i början gifva henne tillfälle till jemförelse med andra karlar, hvilken kunde verka skadligt för hennes fästman, likasom den obefästade förbindelsen lätt sönderrifves i sin ungdom, förrän man lärt känna hvarandras karakter i mindre detaljer. Missförstånd äro vanliga bland förlofvade, som mycket svärma på baler och i blandade sällskaper, och icke mindre vanligt är det, att svartsjuka dervid födes. Så ser än den ena, än den andra för ömt på någon i sällskapet, och ofta drifva de så mycket skämt med hvarandra, att det slutligen blir allvar af.

Meningen härmed är nu icke, att man alltid skall sky sällskaper, tvärtom: medelvägen är berömvärd, likasom teatern ofta uppväcker de många sällskaperna.

4. Svartsjukan.

Svartsjukan är en verklig plåga för den, som lider deraf, och för dess omgifning. Den är en orm, som söndergnager förnöjsamhetens blomster och förbittrar kärlekens ljufvaste ögonblick. Ve den, som för mycket hängifver sig åt denna lidelse!

Det är en ovilkorlig pligt för begge de förlofvade, att aflägsna allt, som kan gifva anledning till jalousie, ty, oaktadt det i början kan vara rätt pikant att se sin älskades kärlek uttryckt i fruktan att man kunde älska en annan, så är dock denna lek en snöboll, hvilken, ju längre den trillas, desto större blir den, och växer slutligen sin upphofsman öfver hufvudet.

Mot svartsjuka är det bästa medlet, att uppföra sig så, att till och med den mest miss-tänksamma icke kan få anledning eller en skynt af orsak, till att nära sin lidelse, och uttalas denna ändock, antingen i ord eller åthäfvor, gör man bäst i att alltid låta det komma till förklaring, hvarvid mången gång ett enkelt ord är i stånd att häfva allt tvifvel. Ett öppet och ärligt uppförande i allt är den bästa balsam för ett svartsjukt hjerta.

Den, som lider af svartsjuka, har å sin sida den pligten, att beherrka densamma, både genom förnuftigt öfvervägande och genom ansträngande att tro det bästa om sin trolofvade. Den svartsjuka bör säga sig sjelf, att derest det verkligen finnes någon grund, så blir den lätt uppdagad. Dessutom är det en vigtig sak, att han bjuder till att icke blifva för mycket häftig i sin kärlek, ty det skulle förvärra hans onda. Skulle hans misstro slutligen visa sig vara grundad, nå — så kan han öfverflytta sin kärlek på en annan, och straffa den otrogna med att öfvergifva henne. Så snart kärleken

blir litet mindre het, skall svartsjukans demon icke heller längre hafva så stor makt.

Svartsjukan kommer icke alltid af för stark kärlek: den, likasom girigbuken, är rädd för att mista sin skatt, men den uppstår ofta af en för mycket lättretlig hederskänsla. Det är synd emot sin älskade, att nära dåliga tankar om henne, då hon icke gifvit någon anledning dertill.

Att låta sin svartsjuka framlysa vid hvarje tillfälle, är både oförnuftigt och opassande. Man gör slutligen sin trolofvade utledsen dervid, och framkallar derigenom just det, som man plågar sig sjelf med att frukta för, nemligen att hon finner mera behag i andra, mindre lättretliga och mindre misstroagna karlars sällskap. Ty, medan den svartsjuka är gnatig, misstänksam och tråkig, finnes der ynglingar nog, som taga sådant lätt, och gerna vilja trösta den bedröfvade flickan, och det är farligt.

5. Om att pröfva hvarandra.

Det är en farlig sak, när förlofvade vilja sätta hvarandras kärlek på prof. Det gifver anledning till de mest oberäkneliga missförstånd, som kunna blifva skuld till missbelåtenhet å begga sidor, ja, äfven till en brytning.

Af ett enda prof kan man icke bedömma en persons kärlek, och föremålet för profvet

kan uppfatta det i en helt annan mening, än man åsyftat, derpå har man många hundra exempel.

Jag förnam för några år sedan en tilldragelse af detta slag, som jag här skall berättta. En ung trädgårdsmästare, som var fullt öfvertygad om sin karestas trohet och hängifvenhet intill döden, föreslog en sin vän, att försöka vinna hennes kärlek, och skrattade redan i förväg åt honom, öfver hans förväntade misslyckade frieri. Vännen ingick på gyckel ett vad med honom och begynte sitt verk. Flickan anade icke försåtet, då friaren underrättade henne om, att hennes fästman icke mera brydde sig om henne, än att han tillåtit honom att förlofva sig med henne, om hon så ville. Några små misshälligheter kommo till, och slutet blef, att trädgårdsmästaren förlorade både sin fästmö och sitt vad, och vännen, som hade friat på narri så länge, att han kom att älska flickan på allvar, gifte sig med henne ett halft år derefter.

En annan ung man skulle i en provins fullgöra sin värnepligt, och då han tog afsked bad han sin broder ha tillsyn öfver hans karesta, hvarjemte han bad henne söka ett stöd uti brodren, under hans frånvaro. Det gjorde han så väl, att hon, då hennes första älskare kom hem, var gift med brodren.

Dylika prof föra aldrig till något godt.

6. Lång förlofning.

»Lång förlofning gifver kall kärlek», säger ordspråket, och det ljuger icke.

Det är en gammal sedvana, som nästan har vunnit häfd, att man skall vara förlofvad 3—4—5 år för att rätt lära känna hvarandra. Understundom kan der ju tillstöta en olycka, som i hög grad påskyndar bröllopet, och då kullkastas regeln. Men eljest — Gud bevars! Alla ärbara tanter och väninnor skulle slå händerna samman af fasa öfver en flicka, som gifte sig efter ett års förlofning.

Jag påstår dock, att en långvarig förlofning är olycklig. Skulle man icke under loppet af ett år kunna få begrepp om hvarandras värde, så får man det knappast på 5—6 år, ty man lär i sjelfva verket icke rätt att känna hvarandra förr än man är gift. Huru skulle det också kunna ske, när man ser hvarandra en gång då och då och som oftast i sällskap eller vid förlustelser. Och kan någon neka, att man alltid under förlofningstiden söker visa sig från den älskvärdaste sidan? Först när presten har sagt sitt Amen, och sötebrödsdagarne äro till ända, visa begge sitt egentliga Jag, som icke tjugo års förlofning hade varit i stånd att blotta.

Vid en mycket lång förlofning kan det visst hända, att parterna lära känna hvarandra efter många års förlopp, men dylik kännedom

borde i de flesta fall förvärfvas först efter bröllopet. Medan de gifta vid en obehaglig upptäckt lära att finna sig deri och lämpa sig efter hvarandra, kunna de förlofvade lätt häfva förbindelsen, och det händer ofta, att de lära känna hvarandra så väl, att de blifva ledsna vid hvarandra och alls icke vilja gifta sig. Så blifva de gamla ungar och gamla mökäringar, och det är en förtjent lön.

Unga förlofvade, som icke af fattigdom eller andra trängande omständigheter, måste vänta till dess de kunna sätt bo eller få sin tillbörliga utkomst, hafva ingen giltig orsak att dröja. Tvenne kunna med sparsamhet lefva för samma kostnad som en, och att frukta för att få för många barn, är egentligen icke lofligt; ty der står ju: »Varer fruktsamme och föröker eder!» Den, hvilken Gud gifver barn, gifver han ock medel att föda dem.

7. Tysthet.

En manlig förlofvad bör icke vara alltför språksam: af mycket talande kommer förtretelse. Tala är silfver, men tiga är guld.

I synnerhet bör man vara ytterst diskret med hvad kärestan anförtror en, och icke meddela det åt sina vänner, hvilka ofta äro lättsinniga och utsprida det till andra, så att det kan komma tillbaka till berättarinnan, och då lider man en stor minskning i hennes tillit och aktning.

Att man bör vara underhållande och meddelsam i sällskap med sin trolofvade, är naturligt, dock må man icke föra sladder.

Allt, hvad som vidkommer ens käreста, bör man helst tiga med, det står man sig bäst vid, och fastän man ofta kan känna behof att uttala sin glädje öfver hennes goda egenskaper, eller sin ledsnad öfver hennes fel, är det dock bäst att tiga; det kan dessförutan komma tillräckligt med rykten i gång.

För mycken tysthet är dock äfven opasande. »Menniskan har fått talförmågan för att skyla sina tankar», sade en berömd statsman, men många hafva icke lagt på hjertat denna lärdom, och de kunna sitta hela timmar utan att tala ett ord. Slikt folk blifva tråkiga äkta män, det inser kärestan lätt, och de må söka att få munnen litet i gång, eljest kunde det lätt blifva obehagligt för flickan, hvilken, ifall hon vore mindre stadig, kunde känna behof af att prata tok med mera talande karlar.

Tysthet härrör antingen från list, när vederbörande förehar många hemliga saker, som han fruktar att röja vid ett samtal, eller ock är den en följd af dumhet, som icke förstår att tala om något. I begge fallen kan den afhjelpas. Den listige bör besinna, att han är skyldig sin tillkommande maka en viss förtrolighet; den dumme må anstränga sig litet för sin älskades skull, och icke vara rädd för att röja sitt mindre förråd af snille.

8. Förhållande emot andra damer.

I sällskap med andra damer än sin trolofvade, skall man vara försigtig. Höflighet må man iakttaga, men icke mera än så, att kärestan icke får anledning att blifva jaloux. Att undvika alla andra flickor, är emellertid icke så riktigt, som det vid första ögonkastet kunde synas. När kärestan tror sig bemärka, att man alldeles icke ser andra eller blott har öga för henne, blir hon lätt mindre älskvärd, derföre att hon ej vet af någon medtäflare. Ser hon deremot att man äfven har en blick för hennes medsystrars framstående egenskaper, så fruktar hon att förlora vid jembörelsen, och söker att vända den älskvärdaste sidan ut, antingen att fördunkla de andra eller för att åtminstone icke blifva satt i skuggan af dem.

Att skämta med andra damer är således icke ur vägen. Det ökar kärestans kärlek. Men man må deremot väl akta sig för att gå ensam i sällskap, på spektaklet eller på bal med andra unga flickor, det är hvarken rätt eller förnuftigt, och det får ett sken af otrohet eller likgiltighet mot ens trolofvade. Hon bringas lätt att tro, att man är likgiltig mot henne. Derest man på något sätt kan slippa att följa damer hem under förlofnings tiden, är det bäst, och man skall derigenom undgå mycket missnöje och många missförstånd. Att stå stilla på gatan och tala med andra flickor, än sin

fästmö, blir vanligen mycket illa upptaget, äfven om kärestan icke är af mycket svart-sjukt temperament. Att göra andra damer föräringar, är likaledes opraktiskt.

9. Väninnor.

När den unga flicka blir förlofvad, faller det henne mycket ofta besvärligt att skilja sig från sina så kallade väninnor, och det kan hända, att då hennes trolofvade icke med besked förstår att fängsla henne eller draga henne ifrån väninnorna, hon känner sig illa till mods och föredrar att häfva förlofningen, för att kunna sällskapa med dessa såsom förr. I synnerhet är detta fallet, när bland 3—4 barndomsväninnor en blir förlofvad, utan att de andra äro så lyckliga. De uträtta då intet godt för den olycklige fästmannen; de utpeka tusende löjligheter eller fel, som han antingen har eller icke har, och vid de gladaste tillfällen vill hans käresta icke undvara dem, utan släpar dem med sig på alla spatserturer; så att fästmannen sålunda på sätt och vis har 3 eller 4 kärestor vid hvarje tillfälle som har beröring med hans portemonnaie. Då han aldrig kan få tillfälle att göra sig gällande inför sin trolofvade och aldrig kan tala ensam i förtrolighet med henne, blir hela förhållandet mellan begge de förlofvade af en något kylig natur; äro de unga flickorna intelligenta och mycket uppslupna

af sig, kommer ynglingen lätt att gå som en narr bland dessa, och då — farväl all aktning och respekt för honom! — Slutligen blir han betraktad som ett nöt och får naturligtvis afsked på grått papper, som det heter, och det endast derföre, att han är för höflig för att aflägsna väninnorna.

Man må nu icke derföre frukta för att fria till alla flickor, som hafva väninnor. Har hon blott en, må man söka att vinna denna för sig — väl märkandes: efter förlofningen; före densamma går det sällan an. Har flickan många väninnor, må man i början försöka att möta henne på ställen och tider, då dessa icke kunna hänga efter, och sedan föra henne till sådana förströelser, att hon småningom icke saknar dem, eller föra henne in uti sällskaper, som hon väl kan tänkas sätta värde på, men hvarest man dock, på grund af sin äldre bekantskap, är hennes enda förtrogne.

Kan det inte vara annorledes, må man finna sig uti att släpa dem med en och annan gång, men der finnas lätt tillfällen, då de icke kunna komma med, t. ex. när man skall hem med sin käreasta till föräldrar o. dyl.

Småningom skall hon således vänja sig vid att undvara de besvärliga väninnorna och följakteligen sluta sig närmare till sin trolovade, hvilken då småningom aflägsnar dessa mellanvarelser, som med sin bästa vilja dock icke uträtta något godt.

Huru helst man än må bära sig åt — väninnorna måste flickan till stor del afstå från, det är en oafvislig nödvändighet; och den, som icke vill följa mitt råd, skall snart komma att ångra det, om icke af annan orsak, så åtminstone derföre, att han slutligen vill begynna att spekulera äfven på deras kärlek.

10. Frånvaro.

Det är icke bra att vara för långt aflägsnad eller för längre tid skild från sin trolofvade, och jag behöfver ej någon lång afhandling för att göra detta klart för läsaren.

Den en gång vaknade kärleken vill hafva ett föremål, med hvilket den kan utvexla sina känslor, och lätt händer det, när den älskade är borta, att denna känsla kastar sig öfver på ett annat föremål, hvarvid det första borttränges. Man kan alltförväl påstå, att en flickas trohet i detta fall icke är synnerligen bevändt med, — det är dock en sanning, att kärleksdriften ofta löper från den förnuftiga kärleken, och jag må än en gång upprepa, att en lång frånvaro ger en kort förlofning, i synnerhet i förbindelsens första dagar.

Jag vill icke härmed påstå, att enhvar flicka sviker sin trolofvade, derföre att han är bortrest, men att en sådan åtskilnad är ett prof, stundom hårdt nog för begge parterna, kan ingen neka, och att många icke hafva bestått

detta prof, det veta vi alla. Deruti finnes alltså en fara, som det är lyckligt nog att bestå uti, men som man dock icke utan fullt giltiga orsaker skall fresta sin trolofvade med.

Trohet är en regel, men ingen regel utan undantag, och undantagen kunna lätt blifva så många, att de äfven blifva regler.

II. Otrohet.

Att den manlige förlofvade har lika så liten rättighet att begå otrohet, som den qvinliga, äro vi väl ense om. Den, som icke ens under förlofningsstiden kan bevara sin trohet emot den, med hvilken han skall vandra tillsammans genom hela lifvet, borde låta all förlofning fara och som en glad fågel föredraga att flyga från gren till gren, från blomma till blomma, utan att fästa sig någonstädes. Mången ung man har jag hört trösta sig med den sofismen, att han inlåter sig med andra flickor derföre, att han hos dem söker erhålla den gunst, hvarom han icke vill bedja sin fästmö, såväl derföre, att han vill synas sedesam, som ock i synnerhet af fruktan för följderna.

Det är någonting djuriskt i detta dåliga försvar för en dålig sak. Menniskan har väl den naturliga driften hos sig, men hon har ock en hjälpare emot den frestelse, som driften framkallar, en allierad, som djuren sakna, nemligen förnuftet, och det är dess pligt, att be-

kämpa passionen. Kan något räknas till otrohet, så är det de utsväfningar, som under förlofnings-tiden begås under nyssnämnda falska flagg, ty det är ynglingens pligt att bringa sin tillkommande maka en man och icke en svag, utmerglad vällusting, som förbittrar för henne lifvet genom att göra henne till moder för svaga, eländiga barn, derföre att han förspillt sin mannakraft på skökor och liderliga qvinnor.

Jag vet allt för väl, att i vår tid är det sällsynt, att någon man träder till altaret med en flicka, utan att han i förväg är alltför noga invigd i kärlekens mysterier, men det gör icke saken bättre, och följderna hafva vi hvarje dag för ögonen uti den stackars afkomman.

Emellertid — hvad som har skett före förlofningen kan inte göras om intet, men under densamma skall troheten vara osviklig, såvida ej brottet deremot skall efterföljas af bitter ånger. Har man icke större och innerligare kärlek till sin trolofvade, än att man kan vara otrogen under förlofnings-tiden, då låte man heldre, som sagdt är, all förlofning fara.

Men är ynglingens otrohet straffvärd, så är flickans det i högre grad, och jag kan blott härvid gifva ett råd: så snart du med säkerhet har upptäckt otrohet hos din trolofvade, så bryt förbindelsen; bryt den, om det än är för dig aldrig så tungt; välj heldre den första, jemförelsevis kortvariga smärtan, än att senare blifva plågad hela lifvet igenom. Den flicka, som är

otrogen emot sin fästman, skall aldrig blifva för honom en trofast, älskande qvinna; hon skall aldrig, ens med de bästa ögonblickliga löften, kunna blifva stadig; hon har aldrig och skall aldrig komma att på allvar älska den, som hon besvikit. Den, som man uppriktigt älskar, har aktning och ömhet för, kan man aldrig under förlofnings tiden bedraga, frestelserna må vara huru stora som helst. Och hvarifrån skulle frestelserna komma? När man af hjertat älskar en, huru kan man då känna sig frestad af en annan? Nej, man kan endast älska en, och den, man bedrager, kan man icke hafva älskat.

Det är en ganska svår sak att komma underfund med sin trolofvades otrohet, ty qvinnan och i synnerhet den falska, är oändligt fintlig. Att der skulle vara något vacklande i hennes väsen, när hon har sammankomster med eller älskar en annan, må man icke vänta. Den falskas ansigte och väsen är glatt som vattenytan, i hvars djup förderfvet gömmer sig. Att hon skulle vara kall under sådana förhållanden, är också sällsynt. Nej, men när din fästmö plötsligen och emot vanligheten, börjar visa sig särdeles älskvärd, särdeles inställsam och vänlig, var då på din yakt, ty då kan det vara på tok. När hon i hög ton fördömer all otrohet, då är det för att invagga dig i dvala och göra dig trygg.

Men, ju fintligare hon varit i utförandet af sitt bedrägeri, desto större skäl har du att bryta med henne.

Man måste, för att dömma efter de ofvanstående kännetecknen, tillika vara litet meniskokännare, och studera sin älskades karakter, för att kunna dömma om hennes väsen. Icke alltid äro de ökade kärleksbetygelserna bevis för någon fara — de kunna härröra från fysiska orsaker, och vara fullkomligt naturliga, och det vore synd att hysa misstro; men i så fall skall hennes karakter snart gifva dig i händer den rätta måttstocken för bedömande af hennes uppförande.

Jag har följt läsaren genom de åtskilliga stadierna på kärlekens väg. Vi äro nära vid altaret, och då bokens titel antyder, att den är en vägledare till att »göra lycka hos fruntimren,» menar läsaren att jag borde affärda honom med ett: »Tack skall du ha! När man blir gift, har man gjort den lycka, man kan erhålla på den vägen, och vi kunna således icke längre vara hvarandra till någon nytta.»

Behöfver man då icke att göra lycka hos sin hustru? Jo visst! Såframt man vill glädja sig af ett lyckligt äktenskap, är det ännu mycket att iakttaga, mycket mera än jag kan finna rum att nedskrifva. Men det omfång, som min lilla bok är bestämd att den skall hafva, gör nödvändigt, att jag icke i äktenskapskapitlet kan utveckla mina betraktelser så vidt, som jag

hade önskat, och jag må derföre inskränka mig till att gifva några viktiga regler, som läsaren vid närmare eftertanke skall finna riktiga.

D. Äktenskapet.

1. Bröllopet.

Låt icke festligheterna blifva så storartade, att de taga för mycket ur pungen, och begynn icke den högtidliga dagen med fylleri och dryckenskap; ty då din hustru kanhända aldrig förr har sett dig med ett rus, kan hon blifva förskräckt och förlora aktningen för dig. Ett annat skäl att undvika dryckenskap på sin bröllopsdag är det, att man blir oduglig till den egentliga brudgumsgerningen, likasom det för bruden är vämjeligt att öfverlemna sig åt en beskänkt brudgums omfamning.

Låt icke bröllophögtidligheterna räcka längre än en dag, eljest går du miste om den första sammanlefnadsdagens största behag.

Hängif dig icke till för häftig och öfverdrifven kärlek, sådant är skadligt.

Kom väl ihåg, att du icke våldsamligen bör tilltvinga dig din unga hustrus gunst, och anse icke såsom ovilja det, som är den rena blygsamheten.

Var icke för mycket påträngande i dina kärleksbevisningar, utan gif den oskyldiga tid att fatta sig.

2 Trohet.

Din hela trohet och kärlek är du skyldig din äkta maka, och fruktar du också inte för att hon skall gengälda dig, eller för hennes vrede, så tänk dock på den smärta och be-
dröfvelse, du tillfogar henne. Lätt kan du, genom otrohet, ur hennes hjerta utdrifva all kärlek och aktning för dig, och då, ve eder och de olyckliga barnen!

3. Samlifvet.

Der kunde skrivas hela band om detta ämne, utanatt man kunde uttömmande behandla det. Jag skall inskränka mig till att meddela några enkla erinringar derutinnan.

1) Var alltid uppriktig emot din hustru; nämn för henne hvad som ligger dig på hjertat; låt henne vara den, åt hvilken du skänker din innerligaste vänskap.

2) Fordra icke att din hustru skall vara din slafvinna, och besinna att hon hör till det svaga kön, hvars medlemmar ofta lida af svimningar och småkrämpor, som de icke rätt kunna förklara.

3) Visa dig alltid som man; var angelägen om ditt herravälde i huset, men blif icke öfvermodig och låt ej din hustru känna din öfvermakt. Blif ingen tyrann; öfverseende alstrar aktning och kärlek, men våld föder list och bakslughet.

4) Under din hustrus hafvandeskap blir det till ditt eget bästa, om du är omtänksam för hennes lekamliga och andeliga välbefinnande.

5) Var icke egenkär: neka icke din hustru de njutningar, som du sjelf icke vill försaka.

6) När det första och sinliga kärleksruset är bortdunstadt, så tro icke därför att du kan undvara din hustru. Hon skall då vara dig en kär väninna och omhuldande vårdarinna; hon skall vara dina barns moder.

7) Tag aldrig din svärmöder hem i huset, äfven om det i början kan se mycket lyckobringande ut. Hvarken din eller din hustrus moder bör du taga med i ditt nya hem; du skulle få många förargelser deraf. Du kan hjälpa de gamla och skall icke sky dem — men de må icke komma i huset.

8) Blanda dig aldrig i din hustrus möjliga små oenigheter med grannarne. Låtsa som om du icke intresserade dig för slikt; och förmana henne att hålla sig för sig sjelf.

9) Visa henne icke vid alla tillfällen misstroende eller jalousie.

10) Straffa icke barnen för strängt vid hvarje obetydlig förseelse, när du ser att det smärta din hustru, men sörj dock tillika för att de icke blifva bortkelade genom öfverseende i allt.

11) Låt icke ditt elaka lynne urladda sig på din hustru, när du kommer hem, — och

när du är förargad, så underrätta henne om orsaken, så långt det låter sig göra. Derigenom skall du förekomma många missförstånd och ledsamheter å begge sidor.

12) Vänj icke din hustru att vara sysslolös och endast sörja för mat och dryck åt dig. Haf omsorg för att hon har en lätt sysselsättning, och om möjligt, der så göres behof, en något inbringande, men tvinga henne icke att arbeta som ett lastdjur.

13) Äfven om din hustrus förtjenst kunde nära eder begge, bör du dock icke tillåta att detta sker, under det du öfverlemnar dig åt sysslolöshet. Detta skulle snart göra dig beroende af henne, och det är dessutom ovärdigt för en man. Något måtte det väl alltid finnas för dig att uträtta och förtjena på.

14) Tänk icke på skilsmessa efter hvarje oenighet, hvaraf det i synnerhet under det första året inträffar så många, innan hustrun lär att rätta sig efter mannen. Skilsmessa må endast i de yttersta fall tänkas på och sedan allt förgäfves är försökt, och ändock skall det från tanken derå till verkliggörelsen vara ett stort steg.

15) Misstänker du att din hustru är otrogen, så var försigtig; hör aldrig på andras berättelser, men se och erfär sjelf, förr än du tror det ringaste.

16) Du må icke misshandla din hustru och icke vid hvarje oenighet vara färdig att medelst hugg och slag skaffa dig rätt.

4. Är hustruns otrohet mera straffvärd än mannens?

Det skulle tyckas, som svaret på denna fråga låge nära tillhands, och de flesta äro måhända af den tanken, att felet är lika stort hos begge. Låtom oss då betrakta saken närmare!

Först blifva vi då ense om, att mannen likasåväl gör orätt emot sin hustru vid äktenskapsbrott, som hustrun emot mannen vid dylikt förhållande, men följderna äro högst olika, och just det är orsaken hvarföre en otrogen man icke alltid fördömmes så strängt, som en otrogen qvinna.

En man är för det första mera ute i verlden, än den i hemmet sysslade hustrun. Han är utsatt för flera frestelser, och råkar han ut för ett lättfärdigt fruntimmer — och sådana finnas i hvarje hus, hvarje café, på hvar enda stig, — så kan hans sinlighet ofta i ett ögonblick få öfverhand, så att han kan förgäta sin pligt. Dylika usla qvinnor låta betala sig för sin gunst, och de inlåta sig med enhvar; men der existerer intet förhållande till dem, intet ansvar drabbar dem, och mannen lemnar dem i nästa ögonblick utan att någonsin vidare egna en tanke åt de ovärdiga.

Annorlunda förhåller det sig med hustrun. När hon inlåter sig i otuktig förbindelse med en annan, så antager man som oftast, att hon sjelf har gifvit vederbörande anledning till att vara närgången; och hon kan ej så lätt som

mannen frigöra sig från följderna. Mannen kan vid ett sådant tillfälle blifva anklagad såsom barnfader och komma att betala en jämförelsevis obetydlig uppfostringshjelp, men hustrun kan icke slippa ifrån de oäkta barn hon får, och följakteligen måste hennes man betrakta dem såsom sina egna och försörja en annans barn.

Det är dock en temmeligen stor skilnad, och förmodligen är detta orsaken till, att en otrogen hustru alltid väcker större förargelse än en dito äkta man.

Derföre är det mannens pligt att äkta sig för att ingå vänskap med personer af hans eget kön, om hvilka han misstänker att de äro passionerade beundrare af damerna, och i synnerhet noga vakta sig för att skaffa sig och sin hustru påhäng af de så kallade familjevännerna, likasom hvarje förnuftig äkta man bör gifva akt uppå sin hustrus umgänge, med ett alltid vaksamt öga, utan att dock misstro henne utan grund.

5. Om de så kallade polska äktenskapen.

I våra dagar gifves det förbindelser, som icke längre kunna anses såsom förlofningar, och dock icke kommit till äktenskap; — detta mellantillstånd kallas i dagligt tal, »att lefva på polskt vis,» eller »att skrifva Polen på dörren.»

Det kunde vid första ögonkastet synas vara temmeligen likgiltigt, om man har vigsel-

attest eller icke, då man i begge förhållandena kan vara otrogen eller förlöpa hvarandra, för att icke tala om huru högst beqvämt det är att flytta samman och spara vigselfengarne.

Jag vill dock afråda enhvar, man som qvinna, ifrån att ingå dylika förbindelser och det af följande skäl:

1) När man gifter sig efter lagen, antingen i kyrkan eller inför rätta, så skall man dokumentera allt, och begge parterna hafva säkerhet för, att den andra icke, antingen förut är afviken från sitt äktenskap, eller har andra förbindelser, som kunde skada sammanlefnaden.

2) Man löper icke ifrån hvarandra för hvarje småsak, när man är verkligen vigd, men i det »polska äktenskapet» ser man att parterna hvarje ögonblick löpa en hvar till sitt.

3) Barnen blifva dock alltid i detta slags samlif oäkta födda, och när mannen finner att der blir för många munnar om måltiderna, händer det ofta, att han öfverger maka och barn.

4) Ingendera af parterna kan något ögonblick vara säker för, att icke den andre fattar mera tycke för en främmande och gifter sig med densamme, och det kan ingen af dem förbjuda den andra.

Förutom dessa gifves det många andra lika så giltiga skäl, att icke inlåta sig uti dylika ovärdiga förbindelser, och om man ändock i den hetaste kärlekens dagar tycker att det kan gå an, kan jag dock på det bestämdaste

förklara enhvar, att ångern kommer förr eller senare.

Det är en dålig utväg man har, genom att säga det ens vilkor nu icke tillåta det, men att man ganska säkert om så eller så lång tid vill göra allvar af saken och gifta sig — med den dagen drages vanligen så långt ut, att den aldrig kommer.

6) Ett råd till slutet.

En mycket vanlig anledning till oenighet mellan äkta makar, är mannens benägenhet att gå på egen hand, utan att taga hustrun med. Den kära hustrun, hvilken alltså bittida och sent sitter ensam hemma med barnen, tror lätt, att mannen icke längre bryr sig om henne, — att han känner sig dragen af andra behagligheter, eller spelar och dricker, och förstör penningar.

Det är nu lätt att begripa, att ingen man kan hafva sin hustru hängande vid armen hvarje stund, eller taga henne med på källare eller bland umgängesvännen. Det skulle snart göra honom till en narr för verlden. Äfven kan det ju tänkas, att mannen vid det dagliga umgänget med sin äkta hälft uttömmar sitt förråd af samtalsämnen, och känner behof af att förströ sig utom hemmet och höra litet nytt.

Här är rätta tiden och stället att offra litet på sin hustru och visa henne en uppmärk-

samhet, som hon väl behöfver och som man är henne skyldig, när hon är en bra hustru.

Och på hvad sätt då?

Genom att en gång i veckan spatsera litet med henne, när hon har lust och vädret är vackert, och genom att taga henne med i ett sällskap, der man kan förutsätta att hon finner sig road. Det upplifvar henne, och hon skall visa sig tacksam och vid bättre humeur, och — der skall icke vankas så ledsamma sparrlakanslexor, när mannen de andra aftnarna icke kommer så tidigt hem.

Att gå ut och öda penningar för sitt eget nöje, när det är brist i hemmet, är en synd, och den man, som kan handla sålunda, förtjenar icke bättre än att hans hustru håller predikan för honom.

Något må man offra på äktenskapets altare, och hvarje litet offer af detta slag skall bidra till huslig lycka och ömsesidig kärlek.

Att många anse detta spatsrande med hustrun, för ett tvång, är nogsam bekant, och de söka derföre att på hvarje upptänkligt sätt undandraga sig en så besvärlig pligt. Det är icke rätt, det veta de väl — men — de kunna icke beqväma sig till att »spela Hr. Sörensens roll», som de kalla det. Jag kan icke neka, att det är ett gammaldags skick, att se mannen draga barnvagnen med den ena handen och hafva ett barn på den andra armen, medan hustrun traskar bakefter och gläder sig åt sin

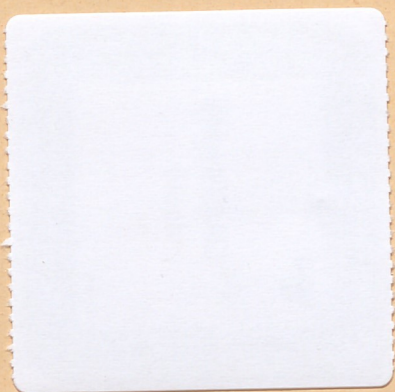
beskedliga man, men så långt behöfver man icke drifva sin uppoffring. Låt hustrun draga vagnen, och har man ändtligen så många barn, att talet öfverstiger 3, så äro fortskaffningsmedlen nu så billiga, att det icke kan ruinera någon familj, om den någon gång får barnen i en vagn, på det att såväl de, som föräldrarne måtte kunna ha litet roligt utan att gå sig dödströtta.

Vi äro emellertid nu så långt komne i äktenskapet, att Läsaren väl »kan ro sin egen åra», som det heter. Jag är af samma mening och i det jag bjuder farväl, är det min önskan, att det måtte åtminstone varit något, hvari läsaren tror sig böra följa mina råd, och då är jag tillräckligen lönad för min möda.

STOCKHOLM.

TRYCKT HOS SAM. RUMSTEDT.

1872.

Uti alla boklädor i riket finnas följande böcker

700 Svenska Sångstycken af Axel I. Ståhl. Ny genomsedd upplaga. Bunden i klotband, 1: 50.

Obs. Detta är den fullständigaste och billigaste Sångbok som utkommit hos oss.

Ormspelet. Ett gammalt välbekant sällskapsspel. 50 öre.

Fruentimmerna, sådana som de äro, eller Spegelbilder af det täcka könets böjelser, vanor, svagheter, lidelser, seder och egenskaper, sådana som de varit och ännu visa sig vara, här och i andra länder, efter in- och utländska, verldslige och andlige, skriftställare samlade, infattade och ordnade af *en gammal fruentimmerskännare*, till tjenst och hjälpreda för förälskade och icke-förälskade, giftaslystne och icke-giftaslystne ynglingar, män och gubbar, 3:dje tillökade upplagan, 50 öre.

Grin-Olle. Kalender för vänner och skämt af munterhet, i Rdr.

Motto: Vänd dig qvinna och vänd dig man!
Så får du se, hur Olle grina kan.
Gammal Folklek.

Amor och Hymen eller kärlekens och äktenskapets afslöjade hemligheter. En outhärlig rådgifvare för älskande och gifta, beträffande konsten att ömsesidigt behaga och fortfarande fängsla, så att kärleken ej flyr bort med åren utan den äktenkapliga sällheten bibehålles. Af Dr Edvard Winkler.

Adertonde

betydligt tillökade upplagan, öfversatt under ledning af en läkare. 75 öre.

När hjertat råkat har i låga
Och tveksamt är i sitt beslut,
Då är det godt att ha att fråga
En vän, som för ur tvekan ut.
En sådan vän vill jag dig vara,
Jag klara råd skall gifva dig
Men käre, på ditt guld ej spara:
Du måste först betala mig.

Kärlekens hemligheter, dess uppkomst, väsende och kännetecken, ävensom konsten att väcka och bibehålla kärlek. Upplysningar och vinkar, tillika med intressanta berättelser om anmärkta resultat. Af Arthur Engel. 50 öre.

Pris: 75 öre Rmt.

www.books2ebooks.eu